

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ Π/ΘΜΙΑΣ ΚΑΙ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΣΠΟΥΔΩΝ. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ Δ/ΘΜΙΑΣ ΕΚΠ/ΣΗΣ TMHMA A'

Ταχ. Δ/νση: Ανδρέα Παπανδρέου 37

Τ.Κ. – Πόλη: 15180 Μαρούσι Ιστοσελίδα: www.minedu.gov.gr Πληροφορίες: Αν. Πασχαλίδου Τηλέφωνο: 210-3443422

Βαθμός Ασφαλείας: Να διατηρηθεί μέχρι: Βαθ. Προτεραιότητας:

Αθήνα, 15-09-2016 Αρ. Πρωτ. $150667/\Delta 2$

- Περιφερειακές Δ/νσεις Εκπ/σης
- Σχολ. Συμβούλους Δ.Ε. (μέσω των Περιφερειακών Δ/νσεων Εκπ/σης)
- Δ/νσεις Δ/θμιας Εκπ/σης
- Γυμνάσια (μέσω των Δ/νσεων

Δ/θμιας Εκπ/σης)

Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής KOIN .: Αν. Τσόχα 36

11521 Αθήνα

ΘΕΜΑ: Οδηγίες για τη διδασκαλία της Πληροφορικής στο Γυμνάσιο για το σχολ. έτος 2016 - 2017

ΠΡΟΣ:

Μετά από σχετική εισήγηση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής (πράξη 35/2016 του Δ.Σ) σας αποστέλλουμε τις παρακάτω οδηγίες για τη διδασκαλία της Πληροφορικής στις Α΄, Β΄, Γ΄ τάξεις Ημερησίου και Εσπερινού Γυμνασίου για το σχολικό έτος 2016-2017:

ΔΙΔΑΚΤΕΑ ΥΛΗ-ΟΔΗΓΙΕΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ

Πληροφορική, Ημερήσιου και Εσπερινού Γυμνασίου (Τάξεις: Α΄, Β΄, Γ΄)

Σημαντικές Επισημάνσεις – Γενικές Οδηγίες

Ο πληροφορικός γραμματισμός (ICT literacy), βασικό στόχος ενός σύγχρονου Προγράμματος Σπουδών μαθήματος Πληροφορικής, είναι ένας όρος που περιγράφει την ικανότητα των μαθητών να χρησιμοποιούν τις σύγχρονες ψηφιακές τεχνολογίες, τα εργαλεία επικοινωνίας και τις δικτυακές υπηρεσίες για την προσπέλαση, διαχείριση, ενσωμάτωση, αξιολόγηση, δημιουργία και επικοινωνία πληροφοριών, με στόχο την επίλυση προβλημάτων και, τελικά, τη συμμετοχή τους στη σύγχρονη κοινωνία της γνώσης (knowledge society).

Η ανάπτυξη των μαθητών συνίσταται σε τέσσερις διαστάσεις (συνιστώσες) σύμφωνα με τις οδηγίες που προτείνονται:

Τεχνολογική: Περιλαμβάνει τεχνικές γνώσεις για θεμελιώδεις έννοιες Πληροφορικής (π.χ. υλικό, λογισμικό, δίκτυα, στοιχεία ψηφιακής τεχνολογίας) και ικανότητες χρήσης βασικών περιβαλλόντων των Τ.Π.Ε. (επεξεργασία κειμένου, υπολογιστικά φύλλα, λογισμικό παρουσιάσεων, υπηρεσίες Διαδικτύου κ.λπ.).

Γνωστική: Περιγράφει τις θεμελιώδεις δεξιότητες αξιοποίησης των ΤΠΕ ως εργαλεία έρευνας, δημιουργίας, επικοινωνίας και μάθησης στα πλαίσια όλων των μαθημάτων του Προγράμματος Σπουδών αλλά και της καθημερινής σχολικής ζωής των μαθητών.

Επίλυση προβλήματος (problem solving): Αφορά στην εφαρμογή και ολοκλήρωση των τεχνικών και γνωστικών δεξιοτήτων του πληροφορικού γραμματισμού με στόχο την επίλυση προβλημάτων και την ανάπτυξη υπολογιστικής σκέψης

Κοινωνικές δεξιότητες: Οι μαθητές ως ψηφιακοί ιθαγενείς (digital natives) θα πρέπει επίσης να αναπτύξουν εκείνες τις κοινωνικές στάσεις και δεξιότητες που διαμορφώνουν τη σύγχρονη ψηφιακή κουλτούρα και την ταυτότητα του ηλεκτρονικού πολίτη (e-citizenship). Η διάσταση αυτή αφορά σε ζητήματα πληροφορικής ηθικής και δεοντολογίας, σε κώδικες διαχείρισης και αξιοποίησης πληροφοριών από πηγές, στην ικανότητα του κριτικού αναγνώστη και δημιουργού πολυτροπικού κειμένου, σε ζητήματα ηλεκτρονικής ασφάλειας, προστασίας προσωπικών δεδομένων κ.λπ.).

Οι οδηγίες που ακολουθούν αφορούν στο σχ. Έτος 2016-2017. Εντούτοις, περιγράφουν και τον τρόπο διαχείρισης του διδακτέας ύλης και για τα επόμενα σχ. έτη έως ότου εφαρμοστεί ενιαίο Π.Σ. από το Δημοτικό έως το Λύκειο.

Η διδασκαλία της Πληροφορικής στο Γυμνάσιο έχει σαφή εργαστηριακό προσανατολισμό. Βασικός παράγοντας είναι η ενεργός συμμετοχή κάθε μαθητή, η συνεχής αλληλεπίδραση και συνεργασία με τον διδάσκοντα και, κυρίως, με τους συμμαθητές του.

Το Εργαστήριο Πληροφορικής αποτελεί για τους μαθητές χώρο μελέτης, έρευνας, ενεργητικής συμμετοχής και συνεργασίας, ώστε να ενθαρρύνεται και να ευνοείται η διερευνητική προσέγγιση της γνώσης, η αλληλεπιδραστική και συνεργατική μάθηση, η αυτενέργεια και η δημιουργικότητα.

Οι εκπαιδευτικοί καλούνται να επιδιώξουν την επίτευξη των προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων όπως παρουσιάζονται στις αναλυτικές οδηγίες που ακολουθούν. Το ισχύον Βιβλίο του Μαθητή αποτελεί μέρος του εκπαιδευτικού υλικού που θα αξιοποιήσουν εκπαιδευτικοί και μαθητές καθόσον προτείνεται νέο εκπαιδευτικό υλικό, ενώ δίνεται η δυνατότητα στον εκπαιδευτικό να σχεδιάσει τις δικές του δραστηριότητες, να αξιοποιήσει αξιόλογο και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό που αυτός θα βρει αλλά και να δημιουργήσει νέο δικό του.

Η διάρθρωση της ύλης και οι δραστηριότητες που προτείνονται έχουν ως στόχο να βοηθήσουν τους εκπαιδευτικούς να ανταποκριθούν στο έργο τους προσαρμόζοντας τη διδασκαλία στις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις των μαθητών τους.

Προτείνεται οι εκπαιδευτικοί να διερευνήσουν με διαγνωστικές δραστηριότητες τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητες και στάσεις των μαθητών τους από την Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση αλλά και από την καθημερινή τους ζωή και στη συνέχεια να σχεδιάσουν διδακτικά αξιοποιώντας τη διαφοροποιημένη παιδαγωγική και διδακτική, τις Ομάδες Εργασίας, τη Βιωματική μάθηση και τα Σχέδια Εργασίας/Ερευνας (Project).

Έτσι, για παράδειγμα, παρουσιάζεται ότι για το σχ. Έτος 2016-2107 η Α΄ και η Β΄ τάξη στην ενότητα "Προγραμματισμός υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων", έχουν την ίδια ύλη και προτείνεται ως ενδεικτικός χρόνος και για τις δύο τάξεις οι 5 ώρες. Εντούτοις, το τι θα διδαχθεί σε αυτές τις 5 ώρες προφανώς εξαρτάται από τις προϋπάρχουσες γνώσεις, ικανότητας και στάσεις των μαθητών.

Οι θεματικές ενότητες που προτείνονται δεν είναι απαραίτητο να διδαχθούν σειριακά. Η προτεινόμενη κατανομή του διδακτικού χρόνου είναι ενδεικτική. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στο πλαίσιο της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Βασική τεχνική διδασκαλίας κυρίως στο εργαστηριακό μέρος του μαθήματος καθίστανται τα σχέδια εργασίας/έρευνας (projects). Τα σχέδια εργασίας/έρευνας σε ορισμένες περιπτώσεις είναι δυνατό να συνδυάσουν τη διδασκαλία πολλών θεματικών ενοτήτων της Πληροφορικής μαζί, αλλά και να αξοποιήσουν διαθεματικές και διεπιστημονικές προσεγγίσεις.

Επίσης, για τη διδασκαλία της θεωρίας, εκτός των άλλων διαθέσιμων εκπαιδευτικών τεχνικών και δραστηριοτήτων, προτείνονται δραστηριότητες Πληροφορικής χωρίς υπολογιστές, οι οποίες ενεργοποιούν τους μαθητές, αφού τους διδάσκουν με παιγνιώδη και συμμετοχικό τρόπο τις βασικές έννοιες της Επιστήμης της Πληροφορικής.

Στις περιπτώσεις που προτείνονται βιντεομαθήματα είναι δυνατόν να χρησιμοποιηθεί αντεστραμμένη διδασκαλία και παιδαγωγική (flipped classroom) προκειμένου να αξιοποιηθεί κατάλληλα ο περιορισμένος διδακτικός χρόνος στην τάξη. Η μέθοδος αυτή προτείνεται να αξιοποιηθεί εφόσον το επιτρέπει η πρόσβαση των μαθητών στο διαδίκτυο από το σπίτι.

Οι εκπαιδευτικοί ενθαρρύνονται να χρησιμοποιούν Ελεύθερο και Ανοικτό Λογισμικό και Υλικό.

Η διδακτική πορεία θα πρέπει να αξιοποιεί την έμφυτη περιέργεια και την αυτενέργεια των μαθητών μέσα από αυθεντικές δραστηριότητες και συμμετοχικές τεχνικές διδασκαλίας.

<u>Διδακτέα ύλη</u>

Σχολικό βιβλίο: «Πληροφορική Α,Β,Γ Γυμνασίου». Συγγραφείς Αράπογλου Α., Μοβόγλου Χ., Οικονομάκος Η., Φύτρος Κ. (2006)

Α' Τάξη Γυμνασίου

Αφαιρούνται:	Περιεχόμενο
	Ιστορία της Πληροφορίας και
Κεφάλαιο 4	της Πληροφορικής
Κεφάλαιο 9	Ζωγραφική
	Χρήσεις του υπολογιστή στην
Υποενότητες 15.1-15.2	καθημερινή ζωή

Η διδασκαλία του Κεφαλαίου 13 (Α' τάξης) & του Κεφαλαίου 7 (Β' τάξης) αντικαθίσταται από τη διδασκαλία της ενότητας 7.3 (Β΄ τάξης) ενώ προτείνονται και επιπλέον «Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα» και Δραστηριότητες. Αναλυτικά, προτείνεται η μελέτη της ενότητας "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" και της ενότητας "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" (προτεινόμενος διδακτικό χρόνος 2 ώρες). Μόνο για το σχ. Έτος 2106-2017 η ενότητα "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" θα διδαχθεί αποκλειστικά στην Α. Για τα επόμενα σχολικά έτη (από το σχολ. Έτος 2017-2018 και εφεξής), προτείνεται να διδάσκεται μόνο στην Β΄ τάξη και η ενότητα "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" να διδάσκεται μόνο στην Α΄ τάξη.

Το Κεφάλαιο 7, 8 & οι υποενότητες 11.4 & 15.3 μπορούν να διδαχθούν μαζί με την Ενότητα που εισάγεται και αφορά στην "Ασφαλή και Υπεύθυνη Χρήση του Διαδικτύου".

Το Κεφάλαιο 12 μπορεί να διδαχθεί μαζί με τις "Μηχανές Αναζήτησης" υποενότητα 7.2 της Β΄ τάξης.

Εισάγεται η διδασκαλία του "Προγραμματισμού υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων" στην Α΄ τάξη. Προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 5 ώρες.

Εφόσον ο/η εκπαιδευτικός επιλέξει να χρησιμοποιήσει το βιβλίο μαθητή προτείνεται η διδασκαλία των παρακάτω ενοτήτων:

			Προτεινόμενες
			ώρες
Βιβλίο	Τίτλος	Σελ.	διδασκαλίας
Ενότητες 1.2-1.4 και τον			
Ορισμό των Γλωσσών	Εισαγωγή στην έννοια		
Προγραμματισμού από την	του αλγορίθμου και στον		
Ενότητα 1.5 (Γ' τάξη)	Προγραμματισμό	σελ. 178-182	1 ώρα
	Ο Προγραμματισμός στην		
Ενότητα 2.4-2.5 (Γ΄ τάξη)	πράξη	σελ. 189-192	4 ώρες

Επισημαίνεται ότι ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια για τον προγραμματισμό υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων όπως προτείνεται παρακάτω στις αναλυτικές οδηγίες.

Το "Γραφικό Περιβάλλον Επικοινωνίας" (Κεφ. 6) και το "Αρχεία-Φάκελοι" (Κεφ. 5 της Β τάξης) προτείνεται να διδαχθούν με τη μορφή σχεδίων εργασίας/έρευνας (project) μαζί με την ενότητα "Επεξεργασία Κειμένου" (Κεφ. 10).

Β' Τάξη Γυμνασίου

Αφαιρούνται:	Περιεχόμενο
Κεφάλαιο 6	Η "Βοήθεια" του Υπολογιστή
	Νέες Τεχνολογίες και
Κεφάλαιο 10	Επάγγελμα

Το "Αρχεία-Φάκελοι" (Κεφ. 5 της B τάξης) προτείνεται να διδαχθεί με τη μορφή σχεδίων εργασίας/έρευνας (project) μαζί με την ενότητα "Επεξεργασία Κειμένου" στην Α΄ και με σπειροειδή τρόπο μαζί με την ενότητα "Υπολογιστικά Φύλλα" και "Παρουσιάσεις" (Κεφ. 8 & 9) της B Τάξης.

Η διδασκαλία του Κεφαλαίου 13 (Α' τάξης) & του Κεφαλαίου 7 (Β' τάξης) αντικαθίσταται από τη διδασκαλία της ενότητας 7.3 (Β' τάξης) ενώ προτείνονται παρακάτω και επιπλέον Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα και Δραστηριότητες. Αναλυτικά προτείνεται η μελέτη της ενότητας "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" και της ενότητας "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" (προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 2 ώρες). Μόνο για το σχ. Έτος 2106-2017 η ενότητα "Το Οπτικοακουστικό/Πολυτροπικό κείμενο ως μήνυμα" θα διδαχθεί αποκλειστικά στην Α. Για το σχ. Έτος 2107-2018 και μετά, προτείνεται να διδάσκεται μόνο στην Β' τάξη και η ενότητα "Αξιολόγηση των πληροφοριών στον Παγκόσμιο Ιστό" να διδάσκεται μόνο στην Α' τάξη.

Εισάγεται η διδασκαλία του "Προγραμματισμού υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων" και στην Β' τάξη. Προτεινόμενος διδακτικός χρόνος 5 ώρες.

Εφόσον ο/η εκπαιδευτικός επιλέξει να χρησιμοποιήσει το βιβλίο μαθητή προτείνεται η διδασκαλία των παρακάτω ενοτήτων:

			Προτεινόμενες
Βιβλίο	Τίτλος	Σελ.	ώρες διδασκαλίας
Ενότητες 1.2-1.4 και τον Ορισμό	Εισαγωγή στην έννοια		
των Γλωσσών Προγραμματισμού	του αλγορίθμου και	σελ. 178-	
από την Ενότητα 1.5 (Γ' τάξη)	στον Προγραμματισμό	182	1 ώρα
	Ο Προγραμματισμός	σελ. 189-	
Ενότητα 2.4-2.5 (Γ΄ τάξη)	στην πράξη	192	4 ώρες

Επισημαίνεται ότι ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια για τον προγραμματισμό υπολογιστικών συσκευών και ρομποτικών συστημάτων όπως προτείνεται παρακάτω στις αναλυτικές οδηγίες.

Γ' Τάξη Γυμνασίου

Οι μεγάλες δραστηριότητες της Ενότητας 2 αντικαθίστανται με σχέδια Έρευνας/Εργασίας (projects) στο πλαίσιο των Θεματικών Ενοτήτων και των τριών τάξεων του Γυμνασίου.

Η Ενότητα 3 αποτελεί περιεχόμενο που διδάσκεται κατά περίπτωση σε σχετικά θέματα που αναδύονται κατά τη διδασκαλία των Θεματικών Ενοτήτων και των τριών τάξεων του Γυμνασίου.

Ο/Η εκπαιδευτικός προτείνεται να σχεδιάσει τις δικές του/της δραστηριότητες, να αξιοποιήσει αξιόλογο και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό που αυτός/αυτή θα βρει, αλλά και να δημιουργήσει νέο δικό του. Παρακάτω παρουσιάζονται προτεινόμενες δραστηριότητες.

Αναλυτικές Οδηγίες

Α' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 4 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες Προσδοκώμενων Μαθησιακών Αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο	4
• Βασικές έννοιες	4
Χειρίζομαι και δημιουργώ	7
• Δημιουργώ με τον κειμενογράφο	7
Αναζητώ πληροφορίες, επικοινωνώ και συνεργάζομαι	0
 Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ 	9
Διερευνώ, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα	
 Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά 	5
συστήματα	

Για την Α' τάξη προτείνονται οι παρακάτω διδακτικές αλληλουχίες:

1η Διδακτική Αλληλουχία: Αρχικά, η «Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο - Βασικές έννοιες», στη συνέχεια «Δημιουργώ με τον κειμενογράφο», στη συνέχεια «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα» και τέλος «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ».

2η Διδακτική Αλληλουχία: Αρχικά, η «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα» αξιοποιώντας και το Κεφ. 1 του βιβλίου μαθητή, στη συνέχεια «Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο - Βασικές έννοιες», στη συνέχεια «Δημιουργώ με τον κειμενογράφο» και τέλος «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ».

Επίσης, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει να διδάξει νωρίτερα τις ενότητες του άξονα «Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ» για να αξιοποιήσει τις σχετικές γνώσεις, δεξιότητες και στάσεις σε κάποιο σχέδιο έρευνας που θα ακολουθήσει. Η ενότητα «Εργονομία» προτείνεται να διδαχθεί μαζί με την Επεξεργασία Κειμένου.

Οι προτεινόμενες διδακτικές αλληλουχίες είναι ενδεικτικές. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Η Πληροφορική στον σύγχρονο κόσμο - Βασικές έννοιες (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Δεδομένα	Ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις εμπειρίες των μαθητών/τριών και προκαλεί συζητήσεις για τη	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 1 Α΄ Τάξης (σελ. 12-15)
 να διακρίνει και να κατονομάζει τις έννοιες 	Πληροφορία	διαφορά μεταξύ δεδομένων και πληροφορίας, τον κύκλο επεξεργασίας δεδομένων, το	Ενοτ. 2.3 Α΄ Τάξης (σελ. 20)
δεδομένα και πληροφορία στο πλαίσιο πραγματικών	Κύκλος επεξεργασίας δεδομένων	αντικείμενο της επιστήμης της Πληροφορικής, τα βασικά χαρακτηριστικά των σύγχρονων	Λογισμικό παρουσίασης
προβλημάτων • να περιγράφει τον κύκλο	Επιστήμη της	ψηφιακών συσκευών.	Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης
επεξεργασίας δεδομένων • να αναγνωρίζει τον	Πληροφορικής	Αναθέτει μικρές εργασίες (ατομικές ή ομαδικές), κατά τις οποίες οι μαθητές/τριες	Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων
υπολογιστή ως μηχανή επεξεργασίας που δέχεται	Τεχνολογίες Πληροφορίας και	αναζητούν και συγκεντρώνουν πληροφορίες και υλικό από έντυπες πηγές και κατάλληλες	Δεδομένα-Επεξεργασία-Πληροφορία http://aesop.iep.edu.gr/node/21177
δεδομένα και παράγει πληροφορίες	Επικοινωνιών	διευθύνσεις στον Ιστό. Στη συνέχεια δημιουργούν φωτογραφικό άλμπουμ, λεξικό	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
να κατονομάζει τις βασικές συσκευές της σύγχρονης υπο συνές συνέ	Συσκευές ψηφιακής τεχνολογίας	όρων ή γραφικούς οργανωτές για τις ψηφιακές συσκευές, τις ΤΠΕ και την επιστήμη της	Μαθησιακών Αντικειμένων Βασικές έννοιες Πληροφορικής
ψηφιακής τεχνολογίας (π.χ. κινητό τηλέφωνο, ψηφιακή		Πληροφορικής.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7719 Ο κύκλος επεξεργασίας δεδομένων
φωτογραφική μηχανή, mp3, υπολογιστής) και να περιγράφει τη λειτουργία			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/758

τους		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1 ώρα	
τους Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να διακρίνει τα βασικά μέρη ενός υπολογιστικού συστήματος και να περιγράφει τη λειτουργία τους (ΚΜΕ, μνήμη, μέσα αποθήκευσης, περιφερειακές συσκευές) • να αναγνωρίζει τους διάφορους τύπους περιφερειακών συσκευών και τη χρησιμότητά τους • να συνδέει τις βασικές περιφερειακές συσκευές στο υπολογιστικό σύστημα	Επεξεργαστής Μέσα αποθήκευσης Περιφερειακές συσκευές	Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει στους μαθητές δραστηριότητα καταγραφής των συσκευών που υπάρχουν στο σχολικό εργαστήριο, του ρόλου και της χρησιμότητάς τους. Οι μαθητές καταγράφουν και συγκρίνουν τα τεχνικά χαρακτηριστικά των διαφόρων μονάδων. Με βάση τις εμπειρίες και τις προϋπάρχουσες γνώσεις των μαθητών/τριών, ο/η εκπαιδευτικός προκαλεί συζητήσεις με στόχο οι μαθητές να ανταλλάξουν ιδέες και προτάσεις για τον εμπλουτισμό του σχολικού εργαστηρίου. Ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί έναν ανενεργό υπολογιστή και κάνει επίδειξη της κεντρικής μονάδας, καθώς και των περιφερειακών συσκευών. Στη συνέχεια οι μαθητές εμπλέκονται σε δραστηριότητες εξερεύνησης και διασύνδεσης περιφερειακών του συσκευών	Βιβλίο μαθητή Ενοτ. 2.1-2.2 Α΄ Τάξης (σελ. 16-19) Εξοπλισμός σχολικού εργαστηρίου Πληροφορικής Λογισμικό παρουσίασης Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Εισαγωγή στην τεχνολογία της Πληροφορίας http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes- eisagogi-stin-texnologia-tis-pliroforias Υλικό http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes-yliko-
		χρησιμοποιώντας εκπαιδευτικό λογισμικό ή/και σχετικά εκπαιδευτικά βίντεο.	hardware Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων

		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1,5 ώρες	Το υλικό του Υπολογιστή http://aesop.iep.edu.gr/node/14823 http://aesop.iep.edu.gr/node/17948 Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Συσκευές εισόδου και παραγόμενα ψηφιακά αρχεία δεδομένων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2458 Σύνδεση περιφερειακών συσκευών http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/616 Αποθηκευτικά μέσα ψηφιακών δεδομένων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/959
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να αναγνωρίζει και να υιοθετεί τους κανόνες εργονομίας και τις	Θέματα εργονομίας και κανόνων χρήσης	Οι μαθητές/τριες αφού μελετήσουν σχετικό εκπαιδευτικό υλικό ελέγχουν και ελέγχονται για την τήρηση των κανόνων χρήσης του υπολογιστή κατά την διάρκεια εργασίας τους στο εργαστήριο Η/Υ του σχολείου.	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 3 Α΄ Τάξης (σελ. 21-23) Λογισμικό παρουσίασης
πρακτικές ορθής και ασφαλούς χρήσης υπολογιστών και ψηφιακών συσκευών			Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Υγεία και ασφάλεια http://www.edutv.gr/index.php/epistimi-texnologia/ilektronikoi-ypologistes-ygeia-

		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 0,5 ώρα	kai-asfaleia-prostasia-dedomenon-i-y Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Η σωστή στάση εργασίας στον υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/jspui/handle/85 21/761
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να διακρίνει το υλικό και το	Υλικό και Λογισμικό Λογισμικό	Αφού προηγηθεί εισήγηση-επίδειξη από τον/την εκπαιδευτικό, οι μαθητές/τριες εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες	Βιβλίο μαθητή Κεφ. 5 Α΄ Τάξης (σελ. 34-20) Ενοτ. 8.3 Α΄ Τάξης (σελ. 47)
λογισμικό σε ένα υπολογιστικό σύστημα ή μια ψηφιακή συσκευή • να διακρίνει το λογισμικό	συστήματος Λογισμικό εφαρμογών	στον υπολογιστή, όπως εξερευνούν και κατατάσσουν σε κατηγορίες το λογισμικό των υπολογιστών του σχολικού εργαστηρίου	Λογισμικό σχολικού εργαστηρίου Πληροφορικής
εφαρμογών και συστήματοςνα περιγράφει το ρόλο του λειτουργικού συστήματοςνα εγκαθιστά και να αφαιρεί	Λειτουργικό σύστημα	 αναζητούν στο Διαδίκτυο λογισμικό ελεύθερου/ανοικτού κώδικα αντίστοιχο με εμπορικό λογισμικό που γνωρίζουν και χρησιμοποιούν 	Λειτουργικό σύστημα Πηγές στο Διαδίκτυο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών-
λογισμικό από το υπολογιστικό σύστημα	Εγκατάσταση και απεγκατάσταση λογισμικού	εγκαθιστούν νέο λογισμικόΕνδεικτικός διδακτικός χρόνος: 1 ώρα	EE//AAK https://ellak.gr/
ανοικτού και κλειστού κώδικα • να τεκμηριώνει την επιλογή λογισμικού εξετάζοντας	Ελεύθερο και εμπορικό λογισμικό		Λογισμικό παρουσίασης Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης

όλες τις εναλλακτικές δυνατότητες ως προς την άδεια χρήσης	Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Λογισμικό http://www.edutv.gr/index.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi-ypologistes- logismiko-software
	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Λογισμικό του Υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7876 Εκτέλεση προγράμματος από τον υπολογιστή http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1006

Δημιουργώ με τον κειμενογράφο (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 7 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να τροποποιεί και να αποθηκεύει απλά κείμενα που θα του δοθούν • να δημιουργεί κείμενα σύμφωνα με τους	Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου Δημιουργία εγγράφου Μορφοποίηση γραμματοσειράς	Οι μαθητές/τριες ασκούνται στην επεξεργασία κειμένου ατομικά και σε ομάδες εργασίας. Ο/Η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες ασκήσεις, εργασίες και σχέδια έρευνας (μικρής διάρκειας) που απαιτούν τη δημιουργία εγγράφων διαφόρων τύπων και μορφών. Η θεματολογία θα πρέπει να εντάσσεται σε ένα νοηματοδοτούμενο πλαίσιο δραστηριοτήτων της σχολικής και της κοινωνικής ζωής. Προτείνεται δε η υλοποίηση σχετικών εργασιών	Βιβλίο μαθητή Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ.10 Σ. 60-72 Βίντεο Εκπαιδευτικής τηλεόρασης http://www.edutv.gr/index
σομφωνα με τους	Μορφοποίηση	σε συνεργασία με τα άλλα μαθήματα του Π.Σ.	.php/epistimi-

καθιερωμένους κανόνες πληκτρολόγησης

- να μορφοποιεί ένα κείμενο με βάση συγκεκριμένα χαρακτηριστικά γραμματοσειράς (μέγεθος, χρώμα, τύπος κ.λπ.)
- να τροποποιεί τη μορφή των παραγράφων και τη στοίχιση σε ένα έγγραφο
- να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά τεχνικές αντιγραφής/μετακίνησης τμημάτων κειμένου ή αντικειμένων σε ένα έγγραφο
- να εισάγει και να διαμορφώνει λίστες κουκκίδων ή αρίθμησης σε ένα έγγραφο
- να χρησιμοποιεί αποτελεσματικά το εργαλείο ορθογραφικού-γραμματικού ελέγχου στα έγγραφα που δημιουργεί
- να εισάγει και να επεξεργάζεται εικόνες σε ένα

παραγράφου Αντιγραφή/μετακί νηση αντικειμένων (κείμενο, εικόνα, σχήμα, βίντεο κτλ) Ορθογραφικός έλεγχος Εκτύπωση κειμένου Πλεονεκτήματα επεξεργασίας κειμένου Τεχνικές αναζήτησης και αντικατάστασης κειμένου Εισαγωγή αντικειμένων σε έγγραφο

Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες:

- πρόγραμμα σχολικής γιορτής ή εκδήλωσης
- αφίσα για τη σχολική γιορτή ή την εκδήλωση της τάξης
- άρθρο για τη σχολική εφημερίδα
- έκθεση εντυπώσεων από εκπαιδευτική εκδήλωση ή δραστηριότητα
- δημιουργική γραφή (μάθημα ελληνικών ή ξένης γλώσσας)
- σύνταξη μικρής έκθεσης ή εργασίας σε μάθημα του Π.Σ.
- γράμμα σε ένα φίλο
- στίχοι αγαπημένου τραγουδιού-ποιήματος
- δημιουργία κόμικ
- ταμπλό ενός παιχνιδιού (π.χ. γκρινιάρης, πίστα αγώνων αυτοκινήτου).

texnologia/ilektronikoiypologistes-to-logismikoefarmoges-grafeiou Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Βιντεομαθημάτων Στοίχιση και μορφοποίηση παραγράφων στην επεξεργασία κειμένου http://photodentro.edu.gr/ lor/r/8521/750 Μορφοποίηση γραμματοσειράς κειμένου http://photodentro.edu.gr/ lor/r/8521/557 Εισαγωγή εικόνων σε έγγραφο κειμένου http://photodentro.edu.gr/ lor/r/8521/1169

Σχεδίαση στην επεξεργασία κειμένου http://photodentro.edu.gr/

έγγραφο			lor/r/8521/743
• να χρησιμοποιεί την			Τροποποίηση και
προεπισκόπηση εγγράφου			αποθήκευση εγγράφου
και να τυπώνει ένα έγγραφο			http://photodentro.edu.gr/
 να εκφράζεται δημιουργικά 			lor/r/8521/668
μέσω του γραπτού λόγου και			Ορθογραφικός έλεγχος
των ψηφιακών έργων που			στην επεξεργασία κειμένου
αναπτύσσει			http://photodentro.edu.gr/
• να επιχειρηματολογεί για τα			lor/r/8521/752
πλεονεκτήματα της			Αντιγραφή και μετακίνηση
επεξεργασίας κειμένου σε			στην επεξεργασία κειμένου
υπολογιστή συγκριτικά με τη			http://photodentro.edu.gr/
χειρόγραφη συγγραφή			lor/r/8521/749
κειμένου			Δημιουργία πρόσκλησης
,			στο λογισμικό
			Επεξεργασίας Κειμένου
			http://photodentro.edu.gr/
			lor/r/8521/667
			Σενάρια οδηγού
			εκπαιδευτικού νέου ΠΣ
			Μυστικός κώδικας (Σ.27-
			34)
• να χρησιμοποιεί το	Διαμόρφωση	Οι μαθητές/τριες ασκούνται ατομικά και σε ομάδες εργασίας και	Λογισμικό επεξεργασίας
εργαλείο εύρεσης και	σελίδας/κειμένου	εμπλουτίζουν τις τεχνικές ικανότητές τους στην επεξεργασία	κειμένου
αντικατάστασης	Παράμετροι	κειμένου δημιουργώντας έγγραφα διαφόρων τύπων και μορφών.	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο

	χαρακτήρων (λέξεων) σε	εκτύπωσης	Ο/Η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες ασκήσεις, εργασίες ή/και	Αποθετήριο Μαθησιακών
	ένα έγγραφο	Δημιουργία και	σχέδια έρευνας που εντάσσονται σε ένα νοηματοδοτούμενο	Αντικειμένων
•	να διαμορφώνει και να	τροποποίηση	πλαίσιο δραστηριοτήτων της σχολικής και της κοινωνικής ζωής.	Ενδεικτικός κατάλογος
	επεξεργάζεται την κεφαλίδα	πίνακα	Προτείνεται δε η υλοποίηση σχετικών εργασιών σε συνεργασία με	Βιντεομαθημάτων
	και το υποσέλιδο σε ένα	Πίνακας ως	άλλα μαθήματα του Π.Σ.	Διαμόρφωση σελίδας
	έγγραφο	δομημένη	Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες:	εγγράφου
•	να δημιουργεί απλά	παρουσίαση	• ερωτηματολόγιο	http://photodentro.edu.gr/
	σχήματα σε ένα έγγραφο	πληροφοριών	• έκθεση αποτελεσμάτων μαθητικής έρευνας	lor/r/8521/584
	χρησιμοποιώντας το		• τυπολόγιο ενότητας μαθηματικών, φυσικής κ.λπ.	Δημιουργία πίνακα στο
	σχεδιαστικό εργαλείο του		• το ωρολόγιο πρόγραμμα της τάξης	λογισμικό Επεξεργασίας
	κειμενογράφου		πλάνο της τάξης/εργαστηρίου	Κειμένου
•	να ρυθμίζει τη διαμόρφωση		βιογραφικό σημείωμα	http://photodentro.edu.gr/
	των σελίδων ενός εγγράφου		• αίτηση.	lor/r/8521/930
	(περιθώρια,			Προσαρμογή πινάκων στο
	προσανατολισμός και			λογισμικό επεξεργασίας
	μέγεθος χαρτιού)			κειμένου
•	να διαμορφώνει ένα			http://photodentro.edu.gr/
	έγγραφο (περιγράμματα,			lor/r/8521/665
	πλήθος λέξεων,			Εισαγωγή συμβόλων και
	υποσημειώσεις, αλλαγή			υπερσυνδέσμων στο
	σελίδας,			λογισμικό επεξεργασίας
	κεφαλίδα/υποσέλιδο κ.λπ.)			κειμένου
•	να εισάγει σύμβολα και			http://photodentro.edu.gr/
	υπερσυνδέσμους σε ένα			lor/r/8521/2414
	έγγραφο			Δημιουργω πινακιδες
•	να εισάγει μαθηματικούς			σημανσης με τον

τύπους σε ένα έγγραφο να εισάγει και να επεξεργάζεται απλούς πίνακες σε ένα έγγραφο να ορίζει τις ρυθμίσεις εκτύπωσης σε ένα έγγραφο να αναγνωρίζει και να χειρίζεται τα βασικά στοιχεία του γραφικού περιβάλλοντος εργασίας (π.χ. παράθυρο, εικονίδιο, έναρξη, τερματισμός) να διαχειρίζεται και να τροποποιεί ιδιότητες παραθύρων στο γραφικό περιβάλλον εργασίας να παραμετροποιεί το γραφικό περιβάλλον εργασίας (π.χ. προσαρμογή επιφάνειας εργασίας, προστασία οθόνης,	Γραφικό περιβάλλον εργασίας Ρυθμίσεις συστήματος Επιφάνεια εργασίας Προστασία ενέργειας	Στόχος της ενότητας αυτής είναι η εξοικείωση των μαθητών με το γραφικό περιβάλλον εργασίας υπολογιστή και τους βασικούς χειρισμούς σε παραθυρικά περιβάλλοντα. Οι μαθητές/τριες υλοποιούν δραστηριότητες που βασίζονται στη χρήση ποικίλων εφαρμογών. Για παράδειγμα Στόχος της ενότητας αυτής είναι η εξοικείωση των μαθητών με το γραφικό περιβάλλον εργασίας υπολογιστή και τους βασικούς χειρισμούς σε παραθυρικά περιβάλλοντα. Οι μαθητές/τριες υλοποιούν δραστηριότητες που βασίζονται στη χρήση ποικίλων εφαρμογών. Για παράδειγμα καταγράφουν στο σημειωματάριο τα απαραίτητα υλικά για το πάρτι της τάξης τους και κάνουν υπολογισμούς για το κόστος χρησιμοποιώντας την αριθμομηχανή αναζητούν στο ημερολόγιο του υπολογιστή τις ημέρες των εθνικών εορτών και τις καταγράφουν στο σημειωματάριο του υπολογιστή ορίζουν ρυθμίσεις προστασίας οθόνης και εξοικονόμησης ενέργειας	κειμενογραφο http://photodentro.edu.gr/ ν/item/ds/8521/2602 Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ Φιδάκι (Σ.60-65) Βιβλίο μαθητή Α΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ. 6 Σ. 39-42 Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Βίντεο από Εκπαιδευτική τηλεόραση http://www.edutv.gr/inde x.php/epistimi- texnologia/ilektronikoi- ypologistes-to-logismiko- leitourgika-systimata-me- grafiko-perivallon Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Γραφική Διεπαφή http://photodentro.edu.gr /lor/r/8521/8118
		χρησιμοποιούν το εργαλείο βοήθειας του υπολογιστήεντοπίζουν τα χαρακτηριστικά του υπολογιστικού συστήματος	<u>/lor/r/8521/8118</u> Λειτουργικό σύστημα

 να χειρίζεται αρχεία και φακέλους (δημιουργία, αναζήτηση, αντιγραφή, μετακίνηση, μετονομασία, άνοιγμα, κλείσιμο, διαγραφή, ανάκτηση) σε ποικίλα αποθηκευτικά μέσα να εξάγει πληροφορίες σχετικά με τα προσωπικά του/της αρχεία (όνομα, τύπος, μέγεθος, ημερομηνίες δημιουργίας και τελευταίας τροποποίησης) να οργανώνει το χώρο αποθήκευσης που χρησιμοποιεί (χρήση φακέλων και υποφακέλων στο σκληρό δίσκο, στη μνήμη flash κ.λπ.) να αναγνωρίζει τη σημασία κατάλληλης ονοματολογίας στα αρχεία και στους 	Φάκελοι και αρχεία Οργάνωση αρχείων και φακέλων Χειρισμός και ιδιότητες αρχείων και φακέλων Συμπίεση και αποσυμπίεση αρχείων και φακέλων	 προσαρμόζουν την επιφάνεια εργασίας στις ανάγκες τους δημιουργώντας συντομεύσεις, τροποποιώντας τη γραμμή εργασιών κ.λπ. Οι μαθητές/τριες εργάζονται ατομικά ή ανά δύο στον υπολογιστή και εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες. Για παράδειγμα δημιουργούν στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή ή/και στη μνήμη flash, φάκελο με το όνομα του τμήματός τους καθώς και δύο τουλάχιστον επιμέρους υποφακέλους δημιουργούν και αποθηκεύουν αρχεία σε καθορισμένο φάκελο με κατάλληλο όνομα αναγνωρίζουν/ανοίγουν/κλείνουν διαφορετικούς τύπους αρχείων μετακινούν/αντιγράφουν αρχεία στο κατάλληλο αποθηκευτικό μέσο και φάκελο μετονομάζουν αρχεία/φακέλους διαγράφουν/ανακτούν αρχεία/φακέλους συμπιέζουν και αποσυμπιέζουν αρχεία και φακέλους εκτελούν απλούς υπολογισμούς σχετικά με τα μεγέθη των αρχείων και των αποθηκευτικών μέσων 	Σημειωματάριο Ημερολόγιο Αριθμομηχανή Βοήθεια Βιβλίο μαθητή Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ.5 Σ. 132-138 Λογισμικά συμπίεσης αρχείων Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Τύποι Αρχείων http://photodentro.edu.gr /v/item/ds/8521/6210 Αποθήκευση και Διαχείριση Αρχείων http://photodentro.edu.gr /v/item/ds/8521/9554 Διαχείριση Αρχείων και Φακέλων http://photodentro.edu.gr /v/item/ds/8521/614 Πλατφόρμα Αίσωπος Ψηφιακά Διδακτικά
---	--	---	--

φακέλους που χρησιμοποιεί	Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 7 ώρες	Σενάρια
		Οργάνωση των δεδομένων
		στους Η/Υ - Αρχεία και
		Φάκελοι
		http://aesop.iep.edu.gr/no
		<u>de/11856</u>
		Συμπίεση
		κειμένου: http://csunplugg
		ed.org/wp-
		content/uploads/2014/12/
		unplugged-03-
		text_compression_greek.p
		df

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτο, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα, προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Κατανόηση και ανάλυση	Ο/η εκπαιδευτικός αναφέρει παραδείγματα αλγορίθμων από την	Βιβλίο μαθητή Γ τάξη
cevae enavos, 1	προβλήματος	καθημερινή ζωή, όπως είναι οι	Κεφ.1 Σ. 176-185
 να χρησιμοποιεί αφαίρεση για να 	Η έννοια του αλγορίθμου	συνταγές μαγειρικής, το μενού χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής	Κεφ. 2 §2.4, §2.5
αποσυνθέτει ένα	Η έννοια του	(π.χ. κινητό, ψηφιακή κάμερα, GPS).	Δραστηριότητα Πληροφορικής χωρίς Υπολογιστές
πρόβλημα σε επιμέρους	προγράμματος	Οι μαθητές περιγράφουν τη	«Εισαγωγική Δραστηριότητα στον Προγραμματισμό
προβλήματα		διαδικασία επίλυσης ενός	Υπολογιστικών Συσκευών»
• να περιγράφει και να	Η δομή	προβλήματος (σύλληψη,	http://csunplugged.org/wp-
αναλύει μια σειρά από	επανάληψης	διερεύνηση, σχεδιασμός, επίλυση,	content/uploads/2014/12/intelligent-piece-of-
οδηγίες (για		αποτέλεσμα) και εισάγονται στην	paper.elv6.pdf
παράδειγμα να	Η έννοια της	έννοια του αλγορίθμου και στον	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
περιγράφει τη	διαδικασίας	προγραμματισμό. Καλούνται να	Προσομοιώσεις αλγορίθμων
συμπεριφορά ενός		μελετήσουν προβλήματα των	Applets και προσομοιώσεις στον Παγκόσμιο Ιστό
χαρακτήρα σε ένα		οποίων η λύση είναι μια ακολουθία	Scratch
βίντεο παιχνίδι που		βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα	Snap! (πρώην BYOB)
καθοδηγείται από		αλγορίθμων	K-turtle
κανόνες και		 Επιστροφή από το σχολείο στο 	MSW Logo
αλγόριθμους)		σπίτι	MicroWorlds Pro

- να καθορίζει έναν αλγόριθμο ως μια ακολουθία οδηγιών που μπορούν να υποστούν επεξεργασία από έναν υπολογιστή
- να εφαρμόζει τεχνικές ελέγχου και διόρθωσης σφαλμάτων στα προγράμματα που δημιουργεί
- να κωδικοποιεί έναν αλγόριθμο σε προγραμματιστικό περιβάλλον
- να χρησιμοποιεί εντολές επανάληψης στα προγράμματα που αναπτύσσει
- να προσδιορίζει, αναλύει και εφαρμόζει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης του ίδιου προβλήματος με δοκιμή διαφορετικών προγραμματιστικών

- Εύρεση της εξόδου από έναν λαβύρινθο
- Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας
- Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών με ονόματα μαθητών
- Μέτρηση 4 λίτρων νερού με χρήση δύο δοχείων των 3 και 5 λίτρων
- Το πρόβλημα των πύργων του Ανόι
- Το παιχνίδι της τρίλιζας.

Τα προβλήματα αυτά μπορούν να προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων ή/και με χρήση προσομοιώσεων (java applets, flash animations). Στόχος είναι οι μαθητές να προβληματιστούν για το πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την αναγκαιότητα μιας γλώσσας επικοινωνίας με τον υπολογιστή. Στη συνέχεια εξοικειώνονται με το προγραμματιστικό περιβάλλον που

Starlogo TNG

Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής

(Arduino με Scratch, Raspberry Pi με Scratch, κ.α.)

App Inventor

Alice

Blockly

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών

Αντικειμένων (Κατανόηση προβλήματος)

Προβλημα Οι πύργοι του Ανόι

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1010

Ταξινόμηση Φυσαλίδας

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6230

Το πρόβλημα του βαρκάρη

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/760

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών

Αντικειμένων

Ενδεικτικός κατάλογος

Βιντεομαθημάτων

Ομαλή κίνηση αντικειμένου στο Scratch

http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/672

Η εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/957

Δομή Επανάληψης για πάντα

http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-

δομών	θα χρησιμοποιήσουν. Περιγράφουν	lor-8521-630
	σε φυσική γλώσσα με βήματα	Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch 2
	αλγορίθμους σχεδίασης απλών	http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-
	σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν	lor-8521-3162
	τους αλγορίθμους στο	
	προγραμματιστικό περιβάλλον.	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών
	Ενδεικτικά παραδείγματα	Αντικειμένων
	δραστηριοτήτων που αναθέτει ο/η	Ενδεικτικός κατάλογος
	εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση	Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών
	απλών σχημάτων (π.χ. τετράγωνο,	Το μονοπάτι
	ορθογώνιο, σκάλα) ή/και γραμμάτων	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3717
	(π.χ. Ι, Γ, Π, Τ, Η, Ε, Ξ)	Οπτικός Προγραμματισμός
	Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6211
	να σχεδιάσουν κανονικά πολύγωνα	Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ και ΕΛΛΕΙΨΗ
	(τετράγωνο, εξάγωνο, οκτάγωνο)	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2454
	συνδυάζοντας μεμονωμένες εντολές.	Σχεδίαση με απλές εντολές Logo
	Ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/615
	μαθητές να εντοπίσουν	
	επαναλαμβανόμενες ομάδες	Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ
	εντολών στην κωδικοποίηση που	Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο Scratch (Σ. 52-65)
	έχουν αναπτύξει (π.χ. στον	Το προγραμματιστικό περιβάλλον, εντολές,
	αλγόριθμο σχεδίασης του	προγράμματα & διαδικασίες, μεταβλητές (Σ. 96,117)
	οκταγώνου).	Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού παιχνιδιού στο Scratch
		(Σ. 42-51)
	Εναλλακτικά και ενδεικτικά:	Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος
	Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4	Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch

ατόμων σχεδιάζουν και οργανώνουν http://aesop.iep.edu.gr/node/22206 την εργασία τους, διακρίνουν τα Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα μέσα και τα εργαλεία του προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής http://aesop.iep.edu.gr/node/19718 ρομποτικής, αναλαμβάνουν ρόλους. Συναρμολογούν το ρομπότ και Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών εξοικειώνονται με το περιβάλλον Αντικειμένων προγραμματισμού και καθοδήγησης Ενδεικτικός κατάλογος του ρομπότ (εντολές κίνησης, Βιντεομαθημάτων εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου αισθητήρων κ.λπ.). Σχεδιάζουν, Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή Επιλογής υλοποιούν, ελέγχουν και βελτιώνουν http://aesop.iep.edu.gr/node/8374 απλούς αλγόριθμους καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως • να διαγράψει ένα τετράγωνο • να ακολουθήσει μια μαύρη γραμμή Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες

Γνωρίζω το Διαδίκτυο και επικοινωνώ (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 9 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Διαδίκτυο	Ο/η εκπαιδευτικός αξιοποιεί τις	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή		προϋπάρχουσες εμπειρίες των μαθητών/τριών	Ενοτ. 11.1-11.3 Α΄ Τάξης (σελ. 74-76)
• να αναγνωρίζει το Διαδίκτυο	Βασικές Υπηρεσίες	και συζητά μαζί τους για το Διαδίκτυο και τις	
ως μέσο επικοινωνίας,	Διαδικτύου	βασικές υπηρεσίες του. Γίνεται συζήτηση για	Λογισμικό παρουσίασης
συνεργασίας, ενημέρωσης,		τις βασικές εφαρμογές και υπηρεσίες με στόχο	
ψυχαγωγίας και πολιτισμού		να αναδειχθεί η σημασία του παγκόσμιου	Λογισμικό εννοιολογικής χαρτογράφησης
• να αναγνωρίζει και να		δικτύου στην ατομική και κοινωνική ζωή ως	
αναφέρει τις βασικές		μέσου επικοινωνίας, πληροφόρησης,	Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση
υπηρεσίες του Διαδικτύου		συνεργασίας, ψυχαγωγίας, πολιτισμού κ.λπ.	Διαδίκτυο
			http://www.edutv.gr/index.php/epistimi-
		Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αναθέσει	texnologia/ilektronikoi-ypologistes-to-logismiko-
		σχετικές δραστηριότητές, στο πλαίσιο των	<u>parousiaseis-diadiktyo</u>
		οποίων οι μαθητές θα δημιουργήσουν έναν	
		εννοιολογικό χάρτη ή μια ηλεκτρονική αφίσα	Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών
		για τις υπηρεσίες του Διαδικτύου, τα	Σεναρίων
		χαρακτηριστικά των βασικών υπηρεσιών και	Διαδίκτυο και Internet of Things (IoT)
		παραδείγματα εφαρμογών για κάθε κατηγορία	http://aesop.iep.edu.gr/node/5817
		υπηρεσίας.	Γνωριμία με το Διαδίκτυο και τις Υπηρεσίες του
			http://aesop.iep.edu.gr/node/13647
		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 0,5 ώρα	
			Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
			Μαθησιακών Αντικειμένων

			Σύνδεση ενός υπολογιστή στο Διαδίκτυο http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/618 Ιστορία του Διαδικτύου http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/4753 Βασικές υπηρεσίες Διαδικτύου http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/993
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Παγκόσμιος Ιστός	Οι μαθητές πλοηγούνται σε επιλεγμένους	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή		δικτυακούς τόπους που προτείνονται από το	Κεφ. 12 Α΄ Τάξης (σελ. 78-83)
• να χρησιμοποιεί τις κύριες	Δικτυακός τόπος	διδάσκοντα, εντοπίζουν στοιχεία του	Ενοτ. 7.2 Β΄ Τάξης (σελ. 147-149)
λειτουργίες ενός λογισμικού		περιβάλλοντος διεπαφής και αναζητούν	
πλοήγησης στον Παγκόσμιο	Ιστοσελίδα	πληροφορίες. Ενδεικτικά παραδείγματα είναι	Λογισμικό παρουσίασης
Ιστό (διαχείριση		οι δικτυακοί τόποι του σχολείου τους, του	
αγαπημένων, διαχείριση	Η διεύθυνση στον	Δήμου τους, του Μουσείου της Ακρόπολης	Λογισμικό φυλλομετρητή (web browser)
προβολών και εκτύπωσης,	Παγκόσμιο Ιστό	(http://www.theacropolismuseum.gr/), της	ενσωματωμένο στο Λ.Σ. (π.χ. MS Internet
διαχείριση λήψεων)	(URL)	Εθνικής Μετεωρολογικής Υπηρεσίας	Explorer/Edge, Safari) ή δωρεάν διανομής (π.χ.
 να επιλέγει ιστότοπους και 		(<u>http://www.emy.gr/</u>), του Μουσείου	Mozilla Firefox, Google Chrome/Chromium,
να πλοηγείται σε αυτούς με	Φυλλομετρητές	Τεχνολογίας Θεσσαλονίκης	Opera)
στόχο την αναζήτηση		(<u>http://www.noesis.edu.gr/</u>), της πλατφόρμας	
πληροφοριών	Μηχανές Αναζήτησης	του Ψηφιακού Σχολείου	Πηγές στο Διαδίκτυο
• να διακρίνει διάφορες		(<u>http://dschool.edu.gr/</u>), της μαθητικής πύλης	Δημοφιλείς μηχανές αναζήτησης (π.χ. Google,
κατηγορίες ιστότοπων (.gr,	Στρατηγικές	του ΠΣΔ (<u>http://www.sch.gr/students</u>), της	Yahoo, Bing) και εναλλακτικές μηχανές
.com, .gov, edu κ.λπ.)	αναζήτησης	Wikipedia κ.α.	αναζήτησης (π.χ. Ask.com , WolframAlpha)
• να χρησιμοποιεί τις κύριες	πληροφοριών		
λειτουργίες μιας μηχανής		Οι μαθητές αναζητούν πληροφορίες με στόχο	Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών
αναζήτησης για την		την υλοποίηση μιας ολοκληρωμένης εργασίας,	Σεναρίων

		_	
αναζήτηση πληροφοριών		για παράδειγμα σχετικά με την ιστορία του	Μηχανές αναζήτησης
για ένα συγκεκριμένο σκοπό		τόπου τους. Χρησιμοποιούν μηχανές	http://aesop.iep.edu.gr/node/8979
• να εφαρμόζει		αναζήτησης και εξοικειώνονται με τεχνικές	
αποτελεσματικές		αναζήτησης πληροφοριών χρησιμοποιώντας	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
στρατηγικές αναζήτησης		διαφορετικές λέξεις-κλειδιά. Εντοπίζουν	Μαθησιακών Αντικειμένων
πληροφοριών για την		ενδιαφέρουσες ιστοσελίδες και τις καταχωρούν	Το περιβάλλον του Παγκόσμιου Ιστού
υλοποίηση των εργασιών		στη λίστα των αγαπημένων του φυλλομετρητή.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7879
του/της		Εκτυπώνουν τμήματα ιστοσελίδων που	Το μοντέλο πελάτη-εξυπηρετητή στον
 να αξιολογεί και να 		σχετίζονται με την εργασία τους. Αποθηκεύουν	Παγκόσμιο Ιστό
αξιοποιεί τα αποτελέσματα		στο δίσκο τους σελίδες και υλικό (π.χ.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1192
από μια μηχανή αναζήτησης		φωτογραφίες) και δημιουργούν ένα σχετικό	Η λειτουργία μιας μηχανής αναζήτησης
με στόχο την ανεύρεση		poster. Εναλλακτικά, μπορούν να	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/621
πληροφοριών για ένα		δημιουργήσουν ένα ψηφιακό άλμπουμ	Σύνθετη αναζήτηση με την Google
συγκεκριμένο σκοπό		φωτογραφιών. Στη συνέχεια, παρουσιάζουν και	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1211
		συζητούν τα αποτελέσματα της εργασίας τους	
		στην τάξη.	
		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2,5 ώρες	
		Ενοεικτικός οισακτικός χρόνος. 2,3 ωρες	
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Αξιολόγηση	Οι μαθητές/τριες με την καθοδήγηση του/της	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	πληροφοριών από	εκπαιδευτικού συζητούν για τα κριτήρια με τα	Ενοτ. 7.3 Β΄ Τάξης (σελ. 149-150)
• να διαπιστώνει και να	τον Παγκόσμιο Ιστό	οποία θα ελέγχουν την εγκυρότητα και	
αναγνωρίζει την προέλευση		αξιοπιστία πληροφοριών από πηγές στον	Λογισμικό παρουσίασης
μιας πληροφορίας από	Πληροφορικός	Παγκόσμιο Ιστό. Στη συνέχεια, δίνεται	
πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό	Γραμματισμός	στους/στις μαθητές/τριες θέμα διερεύνησης	
(συντάκτης, φορέας,		από το διαθεματικό πεδίο (π.χ. μεταλλαγμένα	

ημερομηνία τελευταίας τροποποίησης κ.λπ.)

- να χρησιμοποιεί τεχνικές και κριτήρια αξιολόγησης των πληροφοριών που αναζητά σε ηλεκτρονικές πηγές (συνάφεια, αξία και χρησιμότητα των πληροφοριών για το συγκεκριμένο σκοπό)
- να αξιολογεί τις
 πληροφορίες που εντοπίζει
 σε ηλεκτρονικές πηγές
 χρησιμοποιώντας
 συγκεκριμένα κριτήρια
 (εγκυρότητα, πληρότητα,
 ακρίβεια κ.λπ.)

Σε ένα οπτικοακουστικό κείμενο ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός:

- να διαχωρίζει το πραγματικό από το αναπαριστώμενο
- να αναγνωρίζει τη διαμεσολαβημένη και

Οπτικοακουστικός Γραμματισμός

Το οπτικοακουστικό/πο λυτροπικό κείμενο ως μήνυμα

τρόφιμα, κατανάλωση εμφιαλωμένου νερού, κάπνισμα, ακτινοβολία ψηφιακών συσκευών, τόποι προορισμού για τη σχολική εκδρομή) μαζί με προτεινόμενες πηγές και αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν κάθε πηγή σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και κατάλληλο φύλλο εργασίας. Οι προτεινόμενες πηγές μπορούν να προέρχονται από επιστημονικές ενώσεις, κρατικούς φορείς και υπηρεσίες, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιώτες κ.λπ.

Εναλλακτικά η δραστηριότητα μπορεί να είναι καθοδηγούμενη, π.χ. μία ιστοεξερεύνηση. Ερωτήματα που θα μπορούσαν να τεθούν για διερεύνηση και απάντηση από τους μαθητές είναι:

- Ποιος είναι δημιουργός της σελίδας;
- Η επιθυμητή πληροφορία μπορεί να εντοπιστεί εύκολα;
- Πότε δημιουργήθηκε και πότε ενημερώθηκε ο ιστότοπος;
- Υπάρχουν εναλλακτικές πηγές για τις διαθέσιμες πληροφορίες;
- Ποια είναι η προστιθέμενη αξία του συγκεκριμένου ιστότοπου;

Ανδριοπούλου, Ε. (2011). Η κινηματογραφική παιδεία στην εκπαίδευση – Μοντέλα λειτουργίας και προκλήσεις (http://blogs.sch.gr/dertv/2011/01/06/η-κινηματογραφική-παιδεία-στην-εκπαί/) (9/11/2011, blog της εκπαιδευτικής τηλεόρασης)

- κατασκευασμένη φύση του οπτικοακουστικού κειμένου
- να εξηγεί την έννοια της οπτικής γωνίας ως στοιχείο της υποκειμενικότητας
- να διαχωρίζει τα αντικειμενικά και τα υποκειμενικά στοιχεία ενός οπτικοακουστικού κειμένου
- να κατανοεί τη λειτουργίας της ταύτισης στο οπτικοακουστικό μήνυμα και (αργότερα) της χρήσης της ως μέσο χειραγώγησης

Κατά την ολοκλήρωση της εργασίας, ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές συζητούν και καταγράφουν συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης ιστότοπων και πηγών στο Διαδίκτυο.

Ενδεικτική δραστηριότητα Πληροφορικού και Οπτικοακουστικού Γραμματισμού:

Ο/η εκπαιδευτικός κάνει χρήση μιας σύντομης ταινίας που ταιριάζει με τη θεματική που επεξεργάζεται, π.χ. ένα βίντεο από το YouTube για την ασφαλή και υπεύθυνη χρήση του Διαδικτύου, για τον διαδικτυακό εκφοβισμό, για τα προσωπικά δεδομένα κ.α. Ετοιμάζει μια δεξαμενή με έννοιες, που σχετίζονται με το θέμα και την πλοκή της ταινίας, π.χ. φιλία, αγάπη, ελαστικότητα, δύναμη, εξουσία, μάθηση, μελέτη, ξένος, επικοινωνία, αποδοχή, αλήθεια, ειλικρίνεια, συμφέρον. Στη συνέχεια προβάλει την ταινία. Οι μαθητές σε μικρές ομάδες εργασίας επιλέγουν από τη δεξαμενή με τις έννοιες τρεις που θεωρούν ότι ταιριάζουν και συνδέονται άμεσα με την ταινία. Με αυτές τις τρεις έννοιες δημιουργούν συνεργατικά ένα μικρό κείμενο για την ταινία που είδαν, με στόχο να ξεκινήσει συζήτηση

Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Ηλεκτρονική	πάνω σε αυτό. Η κάθε ομάδα παρουσιάζει το κείμενο που έγραψε στην ολομέλεια της τάξης. Στη συνέχεια παρατηρούν οι μαθητές τα εξής: Ποιοί έφτιαξαν το βίντεο; Με ποιό σκοπό; Σε ποιά σημεία συγκλίνει και σε ποια αποκλίνει η πρόσληψη των περιεχομένων, δηλ. σε ποια σημεία υπάρχει κοινή αντίληψη μεταξύ των ομάδων και σε ποια όχι. Υπάρχουν και ποια είναι τα σημαντικά θέματα και τα μηνύματα της ταινίας; Γίνεται συζήτηση για τη διαμεσολαβημένη και κατασκευασμένη φύση του οπτικοακουστικού κειμένου, τη λειτουργία της οπτικής γωνίας ως στοιχείο υποκειμενικότητας. Διαχωρίζονται τα αντικειμενικά και τα υποκειμενικά στοιχεία της ταινίας και εξετάζεται η λειτουργία της ταύτισης στο οπτικοακουστικό μήνυμα και η ενδεχόμενη χρήση της ως μέσο χειραγώγησης. Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	Επικοινωνία	εκπαιδευτικό βίντεο επίδειξης για τη	Κεφ. 14 Α΄ Τάξης (σελ. 86-89)

• να χρησιμοποιεί το		δημιουργία και αποστολή μηνύματος	
ηλεκτρονικό ταχυδρομείο	Ηλεκτρονικό	ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.	Λογισμικό παρουσίασης
για να επικοινωνήσει και να	Ταχυδρομείο		
ανταλλάξει πληροφορίες		Οι μαθητές/τριες θα πρέπει να συσχετίσουν τη	Λογισμικό ανάγνωσης και αποστολής
(σύνθεση και αποστολή		διαδικασία σύνταξης και αποστολής	ηλεκτρονικού ταχυδρομείου (e-mail client)
μηνύματος, επισύναψη		ηλεκτρονικών μηνυμάτων	δωρεάν διανομής (π.χ. Outlook
αρχείου, απάντηση,		με τον παραδοσιακή αλληλογραφία. Με τη	Express/Windows Mail, Mozilla Thunderbird,
προώθηση, διαχείριση		βοήθεια και την καθοδήγηση του/της	Opera Mail, Evolution)
φακέλων μηνυμάτων κ.λπ.)		εκπαιδευτικού ενεργοποιούν ατομικούς	
 να διαχειρίζεται τα αρχεία 		λογαριασμούς μέσω της υπηρεσίας	Πηγές στο Διαδίκτυο
που επισυνάπτονται σε ένα		ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του Πανελλήνιου	Υπηρεσία ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ΠΣΔ
μήνυμα ηλεκτρονικού		Σχολικού Δικτύου. Στη συνέχεια, ανταλλάσσουν	http://webmail.sch.gr/
ταχυδρομείου		μηνύματα μεταξύ τους, με τον/την	
 να διακρίνει τις διαφορές 		καθηγητή/τρια τους και επισυνάπτουν σε αυτά	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
μεταξύ του λογισμικού		αρχεία.	Μαθησιακών Αντικειμένων
διαχείρισης ηλεκτρονικής			Πως λειτουργεί το ηλεκτρονικό ταχυδρομείο
αλληλογραφίας και μιας			http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1481
διαδικτυακής υπηρεσίας			Αποστολή ηλεκτρονικού μηνύματος
ηλεκτρονικού ταχυδρομείου		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/671
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Ιοί υπολογιστών	Αφού προηγηθεί εισήγηση-επίδειξη από	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή		τον/την εκπαιδευτικό, οι μαθητές/τριες	Κεφ. 7 Α΄ Τάξης (σελ. 43-45)
 να είναι ενήμερος για τις 	Κακόβουλο	εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες	Ενοτ. 8.1-8.2 Α΄ Τάξης (σελ. 46-47)
μορφές κακόβουλου	λογισμικό	στον υπολογιστή, όπως	Ενοτ. 11.4 Α΄ Τάξης (σελ. 76-77)
λογισμικού		• ρυθμίζουν τις παραμέτρους ασφάλειας του	Ενοτ. 15.3 Α΄ Τάξης (σελ. 99-100)
• να αναγνωρίζει μηνύματα	Συντήρηση και	συστήματος	

ανεπιθύμητης	προστασία	• δημιουργούν αντίγραφα ασφαλείας των	Λογισμικό παρουσίασης
αλληλογραφίας	λογισμικού	δεδομένων τους σε διάφορα αποθηκευτικά	
 να αξιολογεί την ασφάλεια 		μέσα	Αντιϊικό πρόγραμμα (anti-virus)
ηλεκτρονικών μηνυμάτων	Αντιϊικό πρόγραμμα	• ανακτούν δεδομένα από αντίγραφα	
και των συνημμένων		ασφαλείας	Τείχος προστασίας (firewall)
αρχείων	Τείχος προστασίας		
• να προστατεύει τα		Μπορούν να αξιοποιηθούν:	Λογισμικό δημιουργίας και επαναφοράς
δεδομένα του λογαριασμού	Εφεδρικά αντίγραφα	διαδικτυακά παιχνίδια για την	αντιγράφων ασφαλείας (backup-restore)
του/της (συνθηματικό	ασφαλείας	ευαισθητοποίησή των μαθητών/τριών σε	
πρόσβασης, κλείσιμο		θέματα υπεύθυνης επικοινωνίας και	Πηγές στο Διαδίκτυο
συνόδου κ.λπ.)	Ασφάλεια στο	συμπεριφοράς στο Διαδίκτυο	Ενημερωτικός κόμβος του ΠΣΔ για την ασφάλεια
• να χρησιμοποιεί τις	Διαδίκτυο	 εκπαιδευτικές τεχνικές, όπως παιχνίδι 	στο Διαδίκτυο
δυνατότητες ασφαλούς		ρόλων, για την κατανόηση του τρόπου	http://internet-safety.sch.gr/
πλοήγησης του	Ασφαλής πλοήγηση	αποστολής των ηλεκτρονικών μηνυμάτων	Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού
φυλλομετρητή		και των πρακτικών παραπλάνησης των	Χαρακτήρα
 να ρυθμίζει την ασφάλεια 	Προσωπικά	χρηστών, υποκλοπής προσωπικών	http://www.dpa.gr/
του υπολογιστικού	Δεδομένα	στοιχείων τους μέσω των ηλεκτρονικών	Cyberkid (από τη Δ/νση Δίωξης Ηλεκτρονικού
συστήματος (π.χ. αντιϊικό		μηνυμάτων κ.λπ.	Εγκλήματος)
πρόγραμμα, τείχος	Πνευματική		http://www.cyberkid.gov.gr/
προστασίας)	ιδιοκτησία	Δημιουργία φυλλαδίου με άρθρα και αφίσες	Safer Internet (από το Ελληνικό Κέντρο
 να πραγματοποιεί έλεγχο 	λογισμικού και	μαθητών που να αφορούν θέματα ασφάλειας	Ασφαλούς Διαδικτύου)
του υπολογιστή και των	περιεχομένου	στο Διαδίκτυο.	http://www.saferinternet.gr/
αποθηκευτικών μέσων για			Copyright School (από τον Οργανισμό
ιούς		Παιγνίδι ρόλων ή δημιουργία κόμικ για την	Πνευματικής Ιδιοκτησίας)
 να δημιουργεί και να 		ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα	http://www.copyrightschool.gr/
ανακτά αντίγραφα		πειρατείας λογισμικού - πνευματικών αγαθών	

ασφαλείας αρχείων • να προβληματίζεται για τη δημοσιοποίηση προσωπικών του/της δεδομένων και να λαμβάνει κατάλληλα μέτρα προστασίας • να γνωρίζει τους φορείς που ασχολούνται με την ασφάλεια στο Διαδίκτυο και την προστασία των πολιτών από ηλεκτρονικά εγκλήματα • να σέβεται και να αναφέρει τα πνευματικά δικαιώματα σε πληροφορίες και λογισμικό που αντλεί από

πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό

• να επιχειρηματολογεί για τις

συνέπειες της πειρατείας

λογισμικού και προϊόντων

πνευματικής δημιουργίας

και την ανάδειξη της σημασίας και της αναγκαιότητας αναγνώρισης της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες

Βίντεο από την εκπαιδευτική τηλεόραση Προστασία δεδομένων και Η/Υ <a href="http://www.edutv.gr/index.php/epistimi-texnologia/ilektronikoi-ypologistes-ygeia-kai-texnologia/ilektronikoi-ypologi

Αίσωπος - Πλατφόρμα Ψηφιακών Διδακτικών Σεναρίων

Προστασία λογισμικού - Ιοί http://www.aesop.iep.edu.gr/node/9941

asfaleia-prostasia-dedomenon-i-y

Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Προστασία λογισμικού και δεδομένων http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/7876 Δημιουργία αντιγράφων ασφαλείας στα Windows

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/678

Επαναφορά συστήματος στα Windows

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/676

Ασφάλεια στο Διαδίκτυο

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6209

Β' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 3 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας			
Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο				
• Βασικές έννοιες	6			
Διερευνώ, ανακαλύπτω και λύνω προβλήματα • Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα • Λύνω προβλήματα με υπολογιστικά φύλλα	13			
Αναζητώ πληροφορίες, επικοινωνώ και συνεργάζομαι Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου	6			

Για την Β' τάξη προτείνονται οι παρακάτω διδακτικές αλληλουχίες:

1η Διδακτική Αλληλουχία: Αρχικά, ο Άξονας «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» μόνο η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Το εσωτερικό του υπολογιστή, Επεξεργαστής, Κύρια μνήμη, Μητρική πλακέτα, Θύρες επέκτασης, Ψηφιακή αναπαράσταση δεδομένων, Δυαδικό ψηφίο, Μονάδες μέτρησης πληροφορίας κ.τλ.), στη συνέχεια «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» και «Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις», στη συνέχεια «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα», στη συνέχεια «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Δίκτυο, Τοπικό δίκτυο, Μητροπολιτικό Δίκτυο, Δίκτυο ευρείας περιοχής, Διαδίκτυο, Συσκευές δικτύου) και τέλος «Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου». Μαζί με την ενότητα «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» διδάσκονται και τα βασικά θέματα «Αρχεία-Φάκελοι».

2η Διδακτική Αλληλουχία: Αρχικά, ο Άξονας «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» μόνο η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Το εσωτερικό του υπολογιστή, Επεξεργαστής, Κύρια μνήμη, Μητρική πλακέτα, Θύρες επέκτασης, Ψηφιακή αναπαράσταση δεδομένων, Δυαδικό ψηφίο, Μονάδες μέτρησης πληροφορίας κ.τλ.), στη συνέχεια «Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα», στη συνέχεια «Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» και «Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις», στη συνέχεια «Η Πληροφορική στο σύγχρονο κόσμο: βασικές έννοιες» η ενότητα που αναφέρεται στα βασικά θέματα (Δίκτυο, Τοπικό δίκτυο, Μητροπολιτικό Δίκτυο, Δίκτυο ευρείας περιοχής, Διαδίκτυο, Συσκευές δικτύου) και τέλος «Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου». Μαζί με την ενότητα «Λύνω

προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα» διδάσκονται και τα βασικά θέματα «Αρχεία-Φάκελοι».

Οι προτεινόμενες διδακτικές αλληλουχίες είναι ενδεικτικές. Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Βασικές έννοιες (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 6 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει	Το εσωτερικό	Ο/η εκπαιδευτικός χρησιμοποιεί ένα μη ενεργό	Βιβλίο μαθητή
να είναι ικανός/ή	του υπολογιστή	υπολογιστικό σύστημα που υπάρχει στο εργαστήριο	Β΄ Τάξη Κεφ. 1 Σελ. 104-108 Κεφ. 2 Σελ. 109-112
· να αναγνωρίζει τα	Επεξεργαστής	και παρουσιάζει αναλυτικά το εσωτερικό μέρος και τις	
βασικά μέρη στο	Κύρια μνήμη	μονάδες του υπολογιστή. Στη συνέχεια, οι μαθητές	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
εσωτερικό του	Μητρική	εμπλέκονται σε δραστηριότητες εξερεύνησης του	
υπολογιστή	πλακέτα	εσωτερικού του υπολογιστή, της λειτουργίας του	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο
(επεξεργαστής, μνήμη,	Θύρες	υπολογιστικού συστήματος, της διασύνδεσης και	Μαθησιακών Αντικειμένων
θύρες επέκτασης)	επέκτασης	επικοινωνίας περιφερειακών συσκευών, του ρόλου	
· να αντιλαμβάνεται	Ψηφιακή	του λογισμικού κ.λπ., χρησιμοποιώντας εκπαιδευτικό	Δυαδικοί Αριθμοί: http://csunplugged.org/wp-
και να περιγράφει τη	αναπαράσταση	λογισμικό ή/και σχετικά εκπαιδευτικά βίντεο.	content/uploads/2014/12/unplugged-01-
λειτουργία της μνήμης	δεδομένων	Ενδεικτικές δραστηριότητες, που υλοποιούν οι	binary_numbers_greek.pdf
στο υπολογιστικό	Δυαδικό ψηφίο	μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ, αφορούν	
σύστημα ως μέσο	Μονάδες	· στη διερεύνηση της κωδικοποίησης	Εκπαιδευτικό λογισμικό ΔΕΛΥΣ
προσωρινής	μέτρησης	πληροφοριών και του δυαδικού συστήματος με	Εκπαιδευτικό λογισμικό «Δημιουργός Μοντέλων
αποθήκευσης	πληροφορίας	χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού	2» (Σενάριο Πληροφορικής)
· να αντιλαμβάνεται		- στη μοντελοποίηση του υπολογιστή ως ενιαίου	
και να περιγράφει το		συστήματος υλικού-λογισμικού με χρήση	Ηλεκτρονικά καταστήματα ψηφιακής
ρόλο του επεξεργαστή		εκπαιδευτικού λογισμικού ή εκπαιδευτικού	τεχνολογίας
στο υπολογιστικό		βίντεο	Βίντεο από εκπαιδευτική τηλεόραση
σύστημα		· στην έρευνα αγοράς μέσω επίσκεψης σε	http://www.edutv.gr
• να διακρίνει και να		ηλεκτρονικά καταστήματα υπολογιστών (π.χ. οι	Λογισμικό δημιουργίας σταυρολέξων

αξιολογεί τα χαρακτηριστικά των τμημάτων στο εσωτερικό του υπολογιστή

- να προσδιορίζει την έννοια του δυαδικού ψηφίου (bit)
- · να προσδιορίζει την έννοια του Byte
- να κατονομάζει τα είδη των δεδομένων που αποθηκεύονται σε ψηφιακά μέσα
- να αναγνωρίζει την ανάγκη ψηφιακής αναπαράστασης των δεδομένων
- να προσδιορίζει και
 να περιγράφει τις
 μονάδες μέτρησης
 πληροφορίας

μαθητές καλούνται να διαχειριστούν ένα συγκεκριμένο ποσό για απαιτούμενο εξοπλισμό που θα πληροί συγκεκριμένες προδιαγραφές)

Στην επίλυση σταυρολέξου σχετικών εννοιών. Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο Η Κεντρική Μονάδα ενός προσωπικού υπολογιστή Διαδραστική εφαρμογή περιήγησης προσωπικού υπολογιστή και των βασικών του μονάδων. Οι μαθητές διερευνούν και εξοικειώνονται με τις μονάδες του υπολογιστή ενώ αντλούν συνοπτικές πληροφορίες για το ρόλο της καθεμίας. Ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης. Παράλληλα, μπορεί να χρησιμοποιήσει έναν ανενεργό υπολογιστή και να κάνει επίδειξη της κεντρικής μονάδας, του εσωτερικού της μέρους, καθώς και της διασύνδεσης των περιφερειακών συσκευών.

Μουσείο Πληροφορικής

Εφαρμογή εικονικής πραγματικότητας που προσομοιώνει ένα τρισδιάστατο εικονικό μουσείο με εκθέματα από την επιστήμη των υπολογιστών. Οι μαθητές καλούνται να προηγηθούν στο χώρο και να εξερευνήσουν τα εκθέματα/αντικείμενα που υπάρχουν σε πέντε δωμάτια: 1) υπολογιστικές μηχανές της αρχαιότητας, 2) το εσωτερικό του

http://www.eclipsecrossword.com

ΜΑ στο Φωτόδεντρο Η Κεντρική Μονάδα ενός προσωπικού υπολογιστή

 $\underline{\text{http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/958}}$

Μουσείο Πληροφορικής

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/977 Αναπαράσταση αριθμών με δυαδικά ψηφία http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/746

Δεδομένα και πληροφορίες

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/945 Κωδικοποίηση χαρακτήρων στο δυαδικό σύστημα

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1171
Μετατροπή από το Δεκαδικό στο Δυαδικό
http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/742
Κρυπτογράφηση

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2430

Ο μαθητής/τρια πρέπει	Δίκτυο	υπολογιστή, 3) μονάδες εισόδου, 4) μονάδες εξόδου και 5) αποθηκευτικά μέσα. Ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης. Πρόσθετες δραστηριότητες αναπαράστασης δεδομένων Αξιοποιώντας τα παρακάτω Μαθησιακά Αντικείμενα, ο/η εκπαιδευτικός υποστηρίζει και καθοδηγεί τους μαθητές δημιουργώντας καταστάσεις διερευνητικής και συνεργατικής μάθησης με στόχο την οικοδόμηση αναπαραστάσεων για την ψηφιακή αναπαράσταση της πληροφορίας στον υπολογιστή, καθώς και τη βαθύτερη κατανόηση του Δυαδικού Συστήματος και του δυαδικού ψηφίου ως μονάδα μέτρησης πληροφορίας: • Αναπαράσταση αριθμών με δυαδικά ψηφία, · Δεδομένα και πληροφορίες · Κωδικοποίηση χαρακτήρων στο δυαδικό σύστημα · Μετατροπή από το Δεκαδικό στο Δυαδικό · Κρυπτογράφηση Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες	Βιβλίο μαθητή
να είναι ικανός/ή	Τοπικό δίκτυο	μαθητές στο εργαστήριο Η/Υ, αφορούν	Β΄ Τάξη Κεφ. 4 Σελ. 120-130

- να αναγνωρίζει τις συσκευές ενός τοπικού δικτύου υπολογιστών να περιγράφει τη λειτουργία του
- να διακρίνει τα είδη των δικτύων με βάση τη γεωγραφική τους εμβέλεια

δικτύου

- να περιγράφει τα πλεονεκτήματα της χρήσης δικτύων στην καθημερινή ζωή
- να συνδέει
 προσωπικό
 υπολογιστή και άλλες
 ψηφιακές συσκευές
 σε τοπικό δίκτυο
 υπολογιστών

Μητροπολιτικό Δίκτυο Δίκτυο ευρείας περιοχής Διαδίκτυο Συσκευές δικτύου

- στη διερεύνηση και μελέτη της λειτουργίας τοπικών δικτύων με χρήση εκπαιδευτικού λογισμικού προσομοίωσης ή εκπαιδευτικού βίντεο
- στη σύνδεση προσωπικού υπολογιστή ή εκτυπωτή δικτύου στο σχολικό εργαστήριο (επίδειξη από το διδάσκοντα ή με χρήση περιβάλλοντος προσομοίωσης)
- συζήτηση για τα δημόσια (δωρεάν) ή ιδιωτικά ασύρματα δίκτυα και τις πιθανές εμπειρίες μαθητών από τη σύνδεση φορητών συσκευών (π.χ. τα κινητά τους) σε αυτά, με αναφορά σε ζητήματα ασφάλειας.

Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο Το σχολικό εργαστήριο Πληροφορικής Εφαρμογή οπτικοποίησης-παρουσίασης των βασικών στοιχείων που συναντάμε στο σχολικό εργαστήριο πληροφορικής και του τρόπου σύνδεσής τους στο τοπικό δίκτυο. Ο μαθητής μπορεί να επιλέξει τα στοιχεία της εικόνας και να δει μια σύντομη περιγραφή της λειτουργίας τους, καθώς και να παρατηρήσει τον τρόπο με τον οποίο συνδέονται τα διαφορετικά στοιχεία στο τοπικό δίκτυο του εργαστηρίου, κάνοντας παράλληλα τη σύγκριση με το εργαστήριο του σχολείου του.

Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες

Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Λογισμικό «Ταξίδι σε ένα δίκτυο» Εκπαιδευτικά βίντεο (tutorials) Τοπικό δίκτυο εργαστηρίου υπολογιστών Applets με δραστηριότητες χρήσης δικτύου Οδηγός αρχιτεκτονικής σχολικού εργαστηρίου Η/Υ (http://ts.sch.gr) Το σχολικό εργαστήριο Πληροφορικής

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/978

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτο, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα, προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Κατανόηση και ανάλυση προβλήματος	Ο/η εκπαιδευτικός αναφέρει παραδείγματα αλγορίθμων από την καθημερινή ζωή, όπως είναι οι	Γ τάξη
 να χρησιμοποιεί αφαίρεση για να αποσυνθέτει ένα πρόβλημα σε επιμέρους προβλήματα 	Η έννοια του αλγορίθμου Η έννοια του προγράμματος	συνταγές μαγειρικής, το μενού χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής (π.χ. κινητό, ψηφιακή κάμερα, GPS). Οι μαθητές περιγράφουν τη διαδικασία επίλυσης ενός	Κεφ. 2 §2.4, §2.5 Δραστηριότητα Πληροφορικής χωρίς Υπολογιστές «Εισαγωγική Δραστηριότητα στον Προγραμματισμό

• να περιγράφει και να	Η δομή	προβλήματος (σύλληψη,	http://csunplugged.org/wp-
αναλύει μια σειρά από	επανάληψης	διερεύνηση, σχεδιασμός, επίλυση,	content/uploads/2014/12/intelligent-piece-of-
οδηγίες (για		αποτέλεσμα) και εισάγονται στην	
παράδειγμα να	Η έννοια της	έννοια του αλγορίθμου και στον	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
περιγράφει τη	διαδικασίας	προγραμματισμό. Καλούνται να	Προσομοιώσεις αλγορίθμων
συμπεριφορά ενός		μελετήσουν προβλήματα των	Applets και προσομοιώσεις στον Παγκόσμιο Ιστό
χαρακτήρα σε ένα		οποίων η λύση είναι μια ακολουθία	Scratch
βίντεο παιχνίδι που		βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα	Snap! (πρώην BYOB)
καθοδηγείται από		αλγορίθμων	K-turtle
κανόνες και		 Επιστροφή από το σχολείο στο 	MSW Logo
αλγόριθμους)		σπίτι	MicroWorlds Pro
• να καθορίζει έναν		 Εύρεση της εξόδου από έναν 	Starlogo TNG
αλγόριθμο ως μια		λαβύρινθο	Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής
ακολουθία οδηγιών που		• Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας	(Arduino με Scratch, Raspberry Pi με Scratch, κ.α.)
μπορούν να υποστούν		Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών	App Inventor
επεξεργασία από έναν		με ονόματα μαθητών	Alice
υπολογιστή		 Μέτρηση 4 λίτρων νερού με 	Blockly
• να εφαρμόζει τεχνικές		χρήση δύο δοχείων των 3 και 5	
ελέγχου και διόρθωσης		λίτρων	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών
σφαλμάτων στα		 Το πρόβλημα των πύργων του 	Αντικειμένων (Κατανόηση προβλήματος)
προγράμματα που		Ανόι	Προβλημα Οι πύργοι του Ανόι
δημιουργεί		 Το παιχνίδι της τρίλιζας. 	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1010
• να κωδικοποιεί έναν			Ταξινόμηση Φυσαλίδας
αλγόριθμο σε		 Τα προβλήματα αυτά μπορούν να	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6230
προγραμματιστικό		προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων	Το πρόβλημα του βαρκάρη
περιβάλλον		The second per state, second person	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/760

- να χρησιμοποιεί εντολές επανάληψης στα προγράμματα που αναπτύσσει
- να προσδιορίζει, αναλύει και εφαρμόζει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης του ίδιου προβλήματος με δοκιμή διαφορετικών προγραμματιστικών δομών

ή/και με χρήση προσομοιώσεων (java applets, flash animations). Στόχος είναι οι μαθητές να προβληματιστούν για το πώς μπορούν να χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την αναγκαιότητα μιας γλώσσας επικοινωνίας με τον υπολογιστή. Στη συνέχεια εξοικειώνονται με το προγραμματιστικό περιβάλλον που θα χρησιμοποιήσουν. Περιγράφουν σε φυσική γλώσσα με βήματα αλγορίθμους σχεδίασης απλών σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν αλγορίθμους τους στο περιβάλλον. προγραμματιστικό Ενδεικτικά παραδείγματα δραστηριοτήτων που αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση απλών σχημάτων (π.χ. τετράγωνο, ορθογώνιο, σκάλα) ή/και γραμμάτων $(\pi.\chi. I, \Gamma, \Pi, T, H, E, \Xi).$ Στη συνέχεια, οι μαθητές καλούνται να σχεδιάσουν κανονικά πολύγωνα (τετράγωνο, εξάγωνο, οκτάγωνο)

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Βιντεομαθημάτων Ομαλή κίνηση αντικειμένου στο Scratch http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/8521/672 Η εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/957 Δομή Επανάληψης για πάντα http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentrolor-8521-630 Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch 2 http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentrolor-8521-3162 Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών Το μονοπάτι http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3717 Οπτικός Προγραμματισμός http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6211 Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ και ΕΛΛΕΙΨΗ http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2454

συνδυάζοντας μεμονωμένες εντολές.
Ο/η εκπαιδευτικός καθοδηγεί τους μαθητές να εντοπίσουν επαναλαμβανόμενες ομάδες εντολών στην κωδικοποίηση που έχουν αναπτύξει (π.χ. στον αλγόριθμο σχεδίασης του οκταγώνου).

Εναλλακτικά και ενδεικτικά: Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4 ατόμων σχεδιάζουν και οργανώνουν την εργασία τους, διακρίνουν τα μέσα και τα εργαλεία του περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής ρομποτικής, αναλαμβάνουν ρόλους. Συναρμολογούν το ρομπότ και εξοικειώνονται με το περιβάλλον προγραμματισμού και καθοδήγησης του ρομπότ (εντολές κίνησης, εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου αισθητήρων κ.λπ.). Σχεδιάζουν, υλοποιούν, ελέγχουν και βελτιώνουν απλούς αλγόριθμους καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως

Σχεδίαση με απλές εντολές Logo http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/615

Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ

Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο Scratch (Σ. 52-65)
Το προγραμματιστικό περιβάλλον, εντολές,
προγράμματα & διαδικασίες, μεταβλητές (Σ. 96,117)
Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού παιχνιδιού στο Scratch
(Σ. 42-51)
Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος
Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch
http://aesop.iep.edu.gr/node/22206
Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα
προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης
http://aesop.iep.edu.gr/node/19718

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Βιντεομαθημάτων

Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή Επιλογής http://aesop.iep.edu.gr/node/8374

 να διαγράψει ένα τετράγωνο να ακολουθήσει μια μαύρη γραμμή 	
Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 5 ώρες	

Λύνω προβλήματα με Υπολογιστικά Φύλλα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 8 ώρες)

Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει το λογισμικό υπολογιστικών φύλλων που θα χρησιμοποιήσει. Προτείνεται η χρήση Ελεύθερου και Ανοικτού Λογισμικού. Με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του, ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να επιλέξει το βαθμό εμβάθυνσης στα θέματα της ενότητας και να επεκταθεί στην αξιοποίηση συνεργατικών υπολογιστικών φύλλων. Αν οι μαθητές δεν είναι αρκετά εξοικειωμένοι με τη διαχείριση αρχείων και φακέλων, στην έναρξη της ενότητας αυτής είναι απαραίτητο να καλυφθεί το κενό αυτό.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Λογισμικό	Ο/η εκπαιδευτικός μέσα από σχετικά παραδείγματα προκαλεί το	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	υπολογιστικών	ενδιαφέρον των μαθητών για τα υπολογιστικά φύλλα. Οι μαθητές	Β΄ Τάξη Κεφ. 8 Σελ. 151-158
• να δημιουργεί και να	φύλλων	εξοικειώνονται με το περιβάλλον του λογισμικού αξιοποιώντας	Κεφ. 9 § 9.1 Σελ. 159-160
τροποποιεί απλά		την αναπαράσταση του πίνακα που είναι οικεία από τον	
υπολογιστικά φύλλα	Η έννοια του	επεξεργαστή κειμένου. Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει κατάλληλες	Λογισμικό υπολογιστικών

• να προσανατολίζεται στο	υπολογιστικού	δραστηριότητες που απαιτούν τη δημιουργία υπολογιστικών	φύλλων
πλέγμα ενός φύλλου	φύλλου	φύλλων διαφόρων τύπων και μορφών με σκοπό την επίλυση	
εργασίας και να διακρίνει το		προβλημάτων που αφορούν στην καταγραφή, ταξινόμηση,	Σενάρια οδηγού
ενεργό κελί	Η έννοια του	επεξεργασία και αναπαράσταση δεδομένων. Η θεματολογία	εκπαιδευτικού νέου ΠΣ
• να προσδιορίζει τη	κελιού	προτείνεται να εντάσσεται στο πλαίσιο δραστηριοτήτων της	Διαχείριση ταμείου τάξης με
διεύθυνση ενός κελιού στο		σχολικής και της κοινωνικής ζωής. Επίσης, προτείνεται η	χρήση υπολογιστικών
φύλλο εργασίας	Διεύθυνση, τύπος	υλοποίηση σχετικών εργασιών σε συνεργασία με τα άλλα	φύλλων (Σελ. 98-104)
• να επιλέγει συγκεκριμένα	και περιεχόμενο	μαθήματα του Π.Σ. (μαθηματικά, φυσικές επιστήμες, κοινωνικές	Σύνθεση υπολογιστικού
κελιά	κελιού	επιστήμες κ.λπ.).	συστήματος και
• να διακρίνει τύπους			υπολογισμός κόστους
δεδομένων (αριθμητικά,	Επεξεργασία	Ενδεικτικές δραστηριότητες:	αγοράς του με χρήση
αλφαριθμητικά δεδομένα,	αριθμητικών	• προϋπολογισμός σχολικής εκδρομής	Υπολογιστικών Φύλλων (Σελ.
ημερομηνίες κ.α.) σε ένα	δεδομένων	• διαχείριση του ταμείου της τάξης	105-110)
υπολογιστικό φύλλο		• υπολογισμός του μέσου όρου βαθμολογίας μαθημάτων	Μελέτη διαδικτυακών
• να εισάγει δεδομένα και να	Μορφοποίηση	• σύνθεση ενός υπολογιστικού συστήματος και υπολογισμός	μηχανών αναζήτησης με
τροποποιεί το περιεχόμενο	κελιών	τους κόστους αγοράς του.	χρήση Υπολογιστικών
σε κελιά του υπολογιστικού		• καταγραφή και επεξεργασία των μετεωρολογικών δεδομένων	Φύλλων (Σελ. 111-117)
φύλλου	Η έννοια του	της περιοχής	
• να εισάγει απλές και	βιβλίου εργασίας	• στατιστικά των παικτών της αγαπημένης ομάδας μπάσκετ	Αίσωπος
σύνθετες σχέσεις		• δημιουργία γραφικών παραστάσεων (π.χ. νόμοι ταχύτητας και	
υπολογισμού σε ένα	Διαχείριση κελιών	διαστήματος στην ευθύγραμμη ομαλή κίνηση).	Ταξινόμηση, φίλτρα,
υπολογιστικό φύλλο	στο πλέγμα	• επεξεργασία δεδομένων δημογραφικής μελέτης για την πόλη	γραφήματα στα
• να χρησιμοποιεί τεχνικές		μας (π.χ. τις τελευταίες δεκαετίες)	υπολογιστικά φύλλα
αντιγραφής δεδομένων και	Χρήση	 μελέτη της κατανομής των μορφών παραγωγής ηλεκτρικής 	http://aesop.iep.edu.gr/nod
μαθηματικών υπολογισμών	συναρτήσεων	ενέργειας στην Ελλάδα και στην Ε.Ε.	<u>e/15229</u>
σε ένα υπολογιστικό φύλλο		• μελέτη απλών συναρτήσεων στα μαθηματικά	

• να μορφοποιεί τα	Δημιουργία	 μοντελοποίηση και μελέτη νόμων στη φυσική 	Φωτόδεντρο
περιεχόμενα ενός κελιού	γραφημάτων	• σχεδιασμός και οργάνωση μουσικής συλλογής	Βιντρομαθήματα από το
• να χρησιμοποιεί απλές		• σχεδιασμός και οργάνωση σχολικής βιβλιοθήκης.	φωτόδεντρο:
συναρτήσεις του	Εκτύπωση φύλλου		
υπολογιστικού φύλλου (π.χ.	εργασίας		Εισαγωγή στο Υπολογιστικό
SUM, AVERAGE, MAX,MIN)		Στις δραστηριότητες μπορούν να αξιοποιηθούν τα	Φύλλο
για την επίλυση	Απόλυτες και	βιντεομαθήματα του φωτόδεντρου.	http://photodentro.edu.gr/l
προβλημάτων	σχετικές αναφορές		or/r/8521/960
• να κατανοεί τη			
σπουδαιότητα των	Ταξινόμηση και		Υπολογιστικό Φύλλο Ιστού
συναρτήσεων του	επεξεργασία		http://photodentro.edu.gr/l
υπολογιστικού φύλλου	δεδομένων		or/r/8521/4747
• να δημιουργεί γραφήματα			
(ιστόγραμμα, πίτας κ.λπ.),	Φίλτρο		Εισαγωγή τύπων στο
χρησιμοποιώντας δεδομένα			Υπολογιστικό Φύλλο
ενός υπολογιστικού φύλλου			http://photodentro.edu.gr/l
• να καθορίζει τις			<u>or/r/8521/950</u>
παραμέτρους εκτύπωσης			
συγκεκριμένα κριτήρια			Μορφοποίηση δεδομένων
(προεπισκόπηση, μορφή,			στο Υπολογιστικό Φύλλο
τμήμα εγγράφου)			http://photodentro.edu.gr/l
• να συνεργάζεται και να			or/r/8521/961
προσφέρει τις γνώσεις και			
τις ικανότητές του στην			Επεξεργασία αριθμητικών
ομάδα για την υλοποίηση			δεδομένων στο
μιας δραστηριότητας-			Υπολογιστικό Φύλλο

εργασίας	http://photodentro.edu.gr/l
• να χρησιμοποιεί σχετικές και	or/r/8521/677
απόλυτες αναφορές κελιών	
σε υπολογισμούς για την	Εισαγωγή γραφήματος στο
επίλυση προβλημάτων	Υπολογιστικό Φύλλο
• να διακρίνει τη διαφορά	http://photodentro.edu.gr/l
μεταξύ σχετικών και	or/r/8521/625
απόλυτων αναφορών και τη	
χρησιμότητά τους στους	Οι συναρτήσεις στο
υπολογισμούς	Υπολογιστικό Φύλλο
 να ταξινομεί τα δεδομένα 	http://photodentro.edu.gr/l
μιας περιοχής κελιών με	or/r/8521/555
βάση συγκεκριμένα κριτήρια	
• να εφαρμόζει φίλτρα σε	Σχετικές και απόλυτες
πίνακα	αναφορές κελιών στο
	Υπολογιστικό Φύλλο
	http://photodentro.edu.gr/l
	or/r/8521/955
	Εισαγωγή γραφήματος στο
	Υπολογιστικό Φύλλο
	http://photodentro.edu.gr/l
	or/r/8521/625
	Ταξινόμηση δεδομένων στο
	Υπολογιστικό Φύλλο
	http://photodentro.edu.gr/l

			or/r/8521/755 Χρήση φίλτρων στο Υπολογιστικό Φύλλο http://photodentro.edu.gr/l or/r/8521/943
 να χειρίζεται αρχεία και φακέλους (δημιουργία, αναζήτηση, αντιγραφή, μετακίνηση, μετονομασία, 	Φάκελοι και αρχεία Οργάνωση αρχείων και φακέλων	Οι μαθητές/τριες εργάζονται ατομικά ή ανά δύο στον υπολογιστή και εκτελούν μικρές ασκήσεις και δραστηριότητες. Για παράδειγμα • δημιουργούν στο σκληρό δίσκο του υπολογιστή ή/και στη	Βιβλίο μαθητή Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ Κεφ.5 Σ. 132-138
άνοιγμα, κλείσιμο, διαγραφή, ανάκτηση) σε ποικίλα αποθηκευτικά μέσα • να εξάγει πληροφορίες σχετικά με τα προσωπικά	Χειρισμός και ιδιότητες αρχείων και φακέλων Συμπίεση και	μνήμη flash, φάκελο με το όνομα του τμήματός τους καθώς και δύο τουλάχιστον επιμέρους υποφακέλους • δημιουργούν και αποθηκεύουν αρχεία σε καθορισμένο φάκελο με κατάλληλο όνομα • αναγνωρίζουν/ανοίγουν/κλείνουν διαφορετικούς τύπους	Λογισμικά συμπίεσης αρχείων Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων
του/της αρχεία (όνομα,	αποσυμπίεση	αρχείων	Τύποι Αρχείων

τύπος, μέγεθος, ημερομηνίες	αρχείων και	• μετακινούν/αντιγράφουν αρχεία στο κατάλληλο	http://photodentro.edu.gr/v
δημιουργίας και τελευταίας	φακέλων	αποθηκευτικό μέσο και φάκελο	/item/ds/8521/6210
τροποποίησης)		 μετονομάζουν αρχεία/φακέλους 	Αποθήκευση και Διαχείριση
• να οργανώνει το χώρο		διαγράφουν/ανακτούν αρχεία/φακέλους	Αρχείων
αποθήκευσης που		• αναζητούν πληροφορίες για το μέγεθος κ.λπ. ενός αρχείου	http://photodentro.edu.gr/v
χρησιμοποιεί (χρήση		συμπιέζουν και αποσυμπιέζουν αρχεία και φακέλους	/item/ds/8521/9554
φακέλων και υποφακέλων		εκτελούν απλούς υπολογισμούς σχετικά με τα μεγέθη των	Διαχείριση Αρχείων και
στο σκληρό δίσκο, στη μνήμη		αρχείων και των αποθηκευτικών μέσων	Φακέλων
flash κ.λπ.)			http://photodentro.edu.gr/v
• να αναγνωρίζει τη σημασία			/item/ds/8521/614
κατάλληλης ονοματολογίας			Πλατφόρμα Αίσωπος
στα αρχεία και στους			Ψηφιακά Διδακτικά Σενάρια
φακέλους που χρησιμοποιεί			Οργάνωση των δεδομένων
		Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 8 ώρες	στους Η/Υ - Αρχεία και
			Φάκελοι
			http://aesop.iep.edu.gr/nod
			<u>e/11856</u>
			Συμπίεση
			κειμένου:http://csunplugged
			.org/wp-
			content/uploads/2014/12/u
			nplugged-03-
			text_compression_greek.pdf

Δημιουργώ και εκφράζομαι με πολυμέσα και παρουσιάσεις (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες)

Προσδοκώμενα Βασ	ασικά θέματα Δραστ	τηριότητες Εκ	παιδευτικό υλικό
------------------	--------------------	---------------	------------------

Μαθησιακά Αποτελέσματα			
Ο μαθητής/τρια πρέπει	Κωδικοποίηση	Ο/η εκπαιδευτικός αναθέτει μικρές	Βιβλίο μαθητή
να είναι ικανός/ή	Χαρακτηριστικά	πολυμεσικές εφαρμογές. Οι μαθητές/τριες	Β΄ Τάξη Κεφ. 3 Σελ. 113-119 Κεφ. 9 Σελ. 159-164
• να περιγράφει τα	εικόνας	δημιουργούν πολυμεσικό λεύκωμα για θέματα	
βασικά	Πρότυπα	όπως η τάξη μου, το σχολείο μου, η πόλη μου	Αναπαράσταση ψηφιακής
χαρακτηριστικά της	συμπίεσης	κλπ. Τα προτεινόμενα θέματα εργασίας	εικόνας: http://csunplugged.org/wp-
κωδικοποίησης	εικόνας και ήχου	μπορούν εναλλακτικά να αντλούνται από τα	content/uploads/2014/12/unplugged-02-
δεδομένων	Επεξεργασία	μαθήματα του Π.Σ. (φυσικές επιστήμες,	image_representation_greek.pdf
(χαρακτήρας,	αρχείων	μαθηματικά, γλώσσα, κοινωνικές επιστήμες	
εικόνα, ήχος)	πολυμέσων	κ.λπ.), το διαθεματικό πεδίο ή τη σχολική και	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου
· να αναγνωρίζει	Δημιουργία	κοινωνική ζωή. Ειδικότερα, αξιοποιούν το	Λογισμικό επεξεργασίας εικόνας, ήχου και βίντεο
την ανάγκη	κινουμένου	σχετικό εξοπλισμό του σχολικού εργαστηρίου	Εκπαιδευτικό λογισμικό πολυμέσων
συμπίεσης αρχείων	σχεδίου/βίντεο	(βιντεοκάμερα, φωτογραφική μηχανή, σαρωτή)	Λογισμικό παρουσιάσεων
πολυμεσικών	Λογισμικό	και κατάλληλο λογισμικό για να συλλέξουν και	Εργαλεία Web 2.0
πληροφοριών	παρουσιάσεων	να επεξεργαστούν πολυμεσικό υλικό.	Εκπαιδευτικά tutorials
(εικόνα, ήχος,		Προτεινόμενες δραστηριότητες στο	Ιστότοποι δημιουργίας κόμικ
βίντεο)		Φωτόδεντρο	http://www.comicstripcreator.org
· να αναγνωρίζει		Δειγματοληψία Ήχου	http://www.toondoo.comhttp://www.pixton.com
διαφορετικούς		Διαδραστική εφαρμογή που προσομοιώνει τη	http://goanimate.com
τύπους εικόνων,		διαδικασία της δειγματοληψίας και τη	ΜΑ στο Φωτόδεντρο
ήχου και βίντεο		μετατροπή αναλογικού ήχου σε ψηφιακό.	Δειγματοληψία Ήχου
· να μετατρέπει		Εργαλείο δημιουργίας ψηφιογραφικών και	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/556
εικόνες σε		διανυσματικών εικόνων	Εργαλείο δημιουργίας ψηφιογραφικών και
διαφορετικές		Περιβάλλον δημιουργίας ψηφιογραφικών και	διανυσματικών εικόνων

μορφές ανάλυσης,	διανυσματικών εικόνων με στόχο την ανάδειξη	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/973
βάθους χρώματος	των διαφορών μεταξύ των δύο μορφών	Κινούμενο σχέδιο
κ.λπ.	εικόνας.	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/1167
να μετατρέπει	Κινούμενο σχέδιο	Συνθετική κίνηση
αρχεία εικόνων σε	Εφαρμογή διαδραστικής προσομοίωσης της	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2418
διαφορετικές	δημιουργίας κινουμένων σχεδίων μέσω της	
μορφές (π.χ. bmp,	σύνθεσης στιγμιοτύπων.	
jpg, gif)	Συνθετική κίνηση	
να μετατρέπει	Στην εφαρμογή αυτή, οι μαθητές έχουν τη	
αρχεία ήχου σε	δυνατότητα να παρατηρούν έναν χαρακτήρα σε	
διαφορετικές	πλήρη κίνηση, καθώς και τον τρόπο με τον	
μορφές (mp3, wav	οποίο αυτός κινείται. Στη συνέχεια,	
κ.λπ.)	χρησιμοποιώντας την λωρίδα των καρέ,	
να δημιουργεί	παγώνουν την κίνηση του χαρακτήρα και	
ψηφιακό βίντεο	εντοπίζουν την εικόνα που αντιστοιχεί στο	
μικρής διάρκειας	συγκεκριμένο καρέ.	
να υλοποιεί		
στοιχειώδεις	Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 4 ώρες	
επεξεργασίες σε		
αρχεία πολυμέσων		
(πχ. περικοπή,		
κολάζ, μοντάζ κ.λπ.)		

Διερευνώ και συνεργάζομαι μέσω του Διαδικτύου (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες)

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό Υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Αξιολόγηση	Οι μαθητές/τριες με την καθοδήγηση του/της εκπαιδευτικού	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	πληροφοριών από	συζητούν για τα κριτήρια με τα οποία θα ελέγχουν την	Β Τάξη Κεφ. 7 Σελ. 146-150
• να αξιολογεί την ασφάλεια και	τον Παγκόσμιο Ιστό	εγκυρότητα και αξιοπιστία πληροφοριών από πηγές στον	Πλατφόρμα Ψηφιακού
την ποιότητα των ιστοτόπων		Παγκόσμιο Ιστό. Στη συνέχεια, δίνεται στους/στις	Σχολείου
που χρησιμοποιεί	Πνευματική	μαθητές/τριες θέμα διερεύνησης από το διαθεματικό πεδίο	
• να διαπιστώνει και να	ιδιοκτησία	(π.χ. μεταλλαγμένα τρόφιμα, κατανάλωση εμφιαλωμένου	Υπηρεσίες Πανελληνίου
αναγνωρίζει την προέλευση μιας	λογισμικού και	νερού, κάπνισμα, ακτινοβολία ψηφιακών συσκευών, τόποι	Σχολικού Δικτύου
πληροφορίας από πηγές στον	περιεχομένου	προορισμού για τη σχολική εκδρομή) μαζί με προτεινόμενες	
Παγκόσμιο Ιστό (συντάκτης,		πηγές και αναλαμβάνουν να αξιολογήσουν κάθε πηγή	Εκπαιδευτικά ιστολόγια
φορέας, ημερομηνία τελευταίας		σύμφωνα με συγκεκριμένα κριτήρια και κατάλληλο φύλλο	
τροποποίησης κ.λπ.)		εργασίας. Οι προτεινόμενες πηγές μπορούν να προέρχονται	Οργανισμός για τη
• να αξιολογεί τις πληροφορίες		από επιστημονικές ενώσεις, κρατικούς φορείς και υπηρεσίες,	λογοκλοπή
που εντοπίζει σε ηλεκτρονικές		μη κυβερνητικές οργανώσεις, ιδιώτες κ.λπ.	http://plagiarism.org
πηγές χρησιμοποιώντας			
συγκεκριμένα κριτήρια		Εναλλακτικά η δραστηριότητα μπορεί να είναι	Αξιολόγηση Διαδικτυακών
(εγκυρότητα, πληρότητα,		καθοδηγούμενη, π.χ. μία ιστοεξερεύνηση. Ερωτήματα που	πηγών
ακρίβεια κ.λπ.)		θα μπορούσαν να τεθούν για διερεύνηση και απάντηση από	http://www.brookes.ac.uk/lib
 να χρησιμοποιεί τεχνικές και 		τους μαθητές είναι:	rary/webeval.html
κριτήρια αξιολόγησης των		 Ποιος είναι δημιουργός της σελίδας; 	
πληροφοριών που αναζητά σε		Η επιθυμητή πληροφορία μπορεί να εντοπιστεί εύκολα;	Commoncraft Website
ηλεκτρονικές πηγές (συνάφεια,		Πότε δημιουργήθηκε και πότε ενημερώθηκε ο ιστότοπος;	Evaluation
αξία και χρησιμότητα των		Υπάρχουν εναλλακτικές πηγές για τις διαθέσιμες	https://www.commoncraft.co
πληροφοριών για το		πληροφορίες;	m/video/website-evaluation
συγκεκριμένο σκοπό)		Ποια είναι η προστιθέμενη αξία του συγκεκριμένου	

•	να σέβεται και να αναφέρει τα
	πνευματικά δικαιώματα σε
	πληροφορίες και λογισμικό που
	αντλεί από πηγές στον
	Παγκόσμιο Ιστό

- να αναπτύξει ικανότητες
 στοχοθεσίας και αυτορρύθμισης
 κατά την πλοήγηση σε πηγές
 στον Παγκόσμιο Ιστό
- να αναγνωρίζει τις άδειες χρήσης περιεχομένου και λογισμικού που αντλεί από πηγές στον Παγκόσμιο Ιστό
- να επιχειρηματολογεί για τις συνέπειες της πειρατείας λογισμικού και προϊόντων πνευματικής δημιουργίας

ιστότοπου;

Κατά την ολοκλήρωση της εργασίας, ο/η εκπαιδευτικός μαζί με τους μαθητές συζητούν και καταγράφουν συγκεκριμένα κριτήρια αξιολόγησης ιστότοπων και πηγών στο Διαδίκτυο.

Παιγνίδι ρόλων ή δημιουργία κόμικ (με χρήση κατάλληλων εργαλείων Web 2.0) για την ευαισθητοποίηση των μαθητών σε θέματα πειρατείας λογισμικού - πνευματικών αγαθών και την ανάδειξη της σημασίας και της αναγκαιότητας αναγνώρισης της πνευματικής ιδιοκτησίας.

Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 2 ώρες

Οργανισμός Πνευματικής Ιδιοκτησίας

http://www.opi.gr

Friends of Active Copyright Education

http://www.copyrightkids.org

Γ' Τάξη Γυμνασίου

Ενδεικτική κατανομή διδακτικών ωρών βάσει 2 αξόνων προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων

Άξονες προσδοκώμενων μαθησιακών αποτελεσμάτων	Προτεινόμενες ώρες διδασκαλίας
Διερευνώ, σχεδιάζω και λύνω προβλήματα ● Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα	14
 Δημιουργώ, παρουσιάζω, επικοινωνώ και συνεργάζομαι Φημιουργώ έγγραφα και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα Φημιουργώ Παρουσιάσεις 	11

Για την **Γ' τάξη** προτείνεται να διδαχθεί πρώτα ο άξονας «Διερευνώ, Σχεδιάζω και Λύνω προβλήματα» και στη συνέχεια ο άξονας «Δημιουργώ, Παρουσιάζω, Επικοινωνώ, Συνεργάζομαι».

Ο/η εκπαιδευτικός θα πρέπει να κάνει τον χρονοπρογραμματισμό και το σχεδιασμό της διάρθρωσης της ύλης με βάση τα μαθησιακά χαρακτηριστικά, τα ενδιαφέροντα και τις προϋπάρχουσες γνώσεις και εμπειρίες των μαθητών της τάξης του αλλά και το συνδυασμό και την εναλλαγή θεωρίας και πράξης. Επίσης, θα πρέπει να χρησιμοποιεί τη σπειροειδή προσέγγιση και να επανέρχεται, με κάθε ευκαιρία και ειδικά στα πλαίσια της υλοποίησης σχεδίων έρευνας, σε βασικές ενότητες.

Προγραμματίζω υπολογιστικές συσκευές και ρομποτικά συστήματα (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 14 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Η συγγραφή κώδικα και ο προγραμματισμός υπολογιστών συνδέεται άμεσα με την Υπολογιστική Σκέψη και αποσκοπεί στην καλλιέργεια και ανάπτυξη ικανοτήτων Υπολογιστικής Σκέψης όπως είναι η επίλυση προβλήματος και ο σχεδιασμός συστημάτων. Ως εκ τούτο, η καλλιέργεια και η ανάπτυξη ικανοτήτων και στάσεων Υπολογιστικής Σκέψης μέσω της διδασκαλίας του προγραμματισμού προκύπτει ως φυσικό αποτέλεσμα. Αξίζει να σημειώσουμε επίσης ότι η σημερινή εποχή της ψηφιακής τεχνολογίας και των νέων προκλήσεων στην καθημερινότητα των μαθητών απαιτεί τον επαναπροσδιορισμό της μαθησιακής διαδικασίας. Το κλειδί της επιτυχίας δεν είναι οι διαδικασίες και τα εργαλεία αλλά οι άνθρωποι της σχολικής κοινότητας και οι μεταξύ τους αλληλεπιδράσεις.

Ο/η εκπαιδευτικός έχει τη δυνατότητα να επιλέξει οποιοδήποτε κατάλληλο logo-like προγραμματιστικό περιβάλλον ή προγραμματιστικό περιβάλλον οπτικού προγραμματισμού με πλακίδια, αρκεί να είναι δυνατόν να επιδιώξει με αυτό τις ικανότητες υπολογιστικής σκέψης που παρουσιάζονται στην στήλη «Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα». Στη στήλη «Εκπαιδευτικό Υλικό» προτείνονται μερικά, ενδεικτικά, κατάλληλα, προγραμματιστικά περιβάλλοντα.

Προσδοκώμενα Μαθησιακά	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Αποτελέσματα			
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Κατανόηση και ανάλυση προβλήματος Η έννοια του	O/η εκπαιδευτικός αναφέρει παραδείγματα αλγορίθμων από την καθημερινή ζωή, όπως είναι οι συνταγές μαγειρικής, το μενού	Βιβλίο μαθητή Γ΄ τάξη Κεφ.1 Σελ. 176-185
 να χρησιμοποιεί αφαίρεση για να αποσυνθέτει ένα πρόβλημα σε επιμέρους προβλήματα να περιγράφει και να αναλύει μια σειρά από οδηγίες (για παράδειγμα να περιγράφει τη συμπεριφορά ενός χαρακτήρα σε ένα βίντεο 	αλγορίθμου Η έννοια του προγράμματος Η δομή επανάληψης Η έννοια της διαδικασίας (υποπρόγραμμα) Η έννοια της μεταβλητής ως παραμέτρου σε	χειρισμού μιας ψηφιακής συσκευής (π.χ. κινητό, ψηφιακή κάμερα, GPS). Οι μαθητές περιγράφουν τη διαδικασία επίλυσης ενός προβλήματος (σύλληψη, διερεύνηση, σχεδιασμός, επίλυση, αποτέλεσμα) και εισάγονται στην έννοια του αλγορίθμου και στον προγραμματισμό. Καλούνται να μελετήσουν προβλήματα των οποίων η λύση είναι μια ακολουθία βημάτων. Ενδεικτικά παραδείγματα	Κεφ. 2 Σελ. 186-202 Δραστηριότητα Πληροφορικής χωρίς Υπολογιστές http://csunplugged.org/wp-content/uploads/2014/12/intelligent-piece-of-paper.el .v6.pdf

παιχνίδι που καθοδηγείται	διαδικασία	αλγορίθμων	
από κανόνες και			Προσομοιώσεις αλγορίθμων
αλγόριθμους)		 Επιστροφή από το σχολείο στο σπίτι 	
• να καθορίζει έναν αλγόριθμο		• Εύρεση της εξόδου από έναν λαβύρινθο	Applets και προσομοιώσεις στον
ως μια ακολουθία οδηγιών		Σχεδίαση της ελληνικής σημαίας	Παγκόσμιο Ιστό
που μπορούν να υποστούν		Αλφαβητική ταξινόμηση καρτών με ονόματα	
επεξεργασία από έναν		μαθητών	Scratch
υπολογιστή			Secret (a / a DYOD)
• να κωδικοποιεί έναν		• Μέτρηση 4 λίτρων νερού με χρήση δύο	Snap! (πρώην BYOB)
αλγόριθμο σε		δοχείων των 3 και 5 λίτρων	K-turtle
προγραμματιστικό		• Το πρόβλημα των πύργων του Ανόι	K-turtie
περιβάλλον		 Το παιχνίδι της τρίλιζας. 	MSW Logo
• να δημιουργεί διαδικασίες			2080
• να εφαρμόζει τεχνικές		Τα προβλήματα αυτά μπορούν να	MicroWorlds Pro
ελέγχου και διόρθωσης		προσεγγιστούν με παιχνίδι ρόλων ή/και με	
σφαλμάτων στα		χρήση προσομοιώσεων (java applets, flash	Starlogo TNG
προγράμματα που		animations). Στόχος είναι οι μαθητές να	Συστήματα Εκπαιδευτικής Ρομποτικής
δημιουργεί		προβληματιστούν για το πώς μπορούν να	(Arduino με Scratch, Raspberry Pi με
		χρησιμοποιήσουν τον υπολογιστή ως εργαλείο	Scratch, κ.α.)
		επίλυσης προβλημάτων. Διαπιστώνουν την αναγκαιότητα μιας γλώσσας επικοινωνίας με τον	
		υπολογιστή.	App Inventor
		Στη συνέχεια εξοικειώνονται με το	
		προγραμματιστικό περιβάλλον που θα	Alice
			Blockly
		γλώσσα με βήματα αλγορίθμους σχεδίασης	DIUCKIY
		απλών σχημάτων. Τέλος, κωδικοποιούν τους	
		αλγορίθμους στο προγραμματιστικό περιβάλλον.	Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο
		Ενδεικτικά παραδείγματα δραστηριοτήτων που	Μαθησιακών Αντικειμένων
		αναθέτει ο/η εκπαιδευτικός είναι η σχεδίαση	Ινιασησιακών Αντικειμένων

			1 1
		Ζίη ουνεχεία, οι μαθητες καλουνται να	Πρόβλημα του βαρκάρη http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Η δομή επανάληψης Εντολές εισόδου και εξόδου Κλήση διαδικασιών από διαδικασίες Σύνθετες διαδικασίες Τύποι δεδομένων	Οι μαθητές τροποποιούν την κωδικοποίηση των διαδικασιών σχεδίασης σχημάτων χρησιμοποιώντας επαναληπτική δομή. Καθοδηγούνται ώστε να φτάσουν στη γενίκευση δημιουργώντας διαδικασία που σχεδιάζει κανονικά πολύγωνα με χρήση παραμέτρου (το πλήθος των γωνιών). Ο καθορισμός των τιμών	Αριθμομηχανή στο Scratch http://photodentro.edu.gr/v/item/ds/ 8521/632 Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521

χρησιμοποιεί στα
προγράμματα που
αναπτύσσει

- να προσδιορίζει, αναλύει και εφαρμόζει εναλλακτικούς τρόπους επίλυσης του ίδιου προβλήματος με δοκιμή διαφορετικών προγραμματιστικών δομών
- να χρησιμοποιεί εντολές εισόδου/εξόδου στα προγράμματα που αναπτύσσει
- να εφαρμόζει τεχνικές ελέγχου και διόρθωσης σφαλμάτων στα προγράμματα που δημιουργεί
- να αναλύει τον βαθμό στον οποίο ένα υπολογιστικό μοντέλο αναπαριστά με ακρίβεια τον πραγματικό κόσμο

Απόδοση τιμής σε μεταβλητή Στρατηγικές ανάπτυξης και διόρθωσης προγραμμάτων των παραμέτρων μπορεί να γίνεται από το χρήστη της εφαρμογής με εντολή εισόδου. Οι μαθητές πειραματίζονται εκτελώντας το πρόγραμμα πολλές φορές και μεταβάλλοντας κάθε φορά το πλήθος των γωνιών. Η δραστηριότητα ολοκληρώνεται με τη σχεδίαση του κύκλου και τη συσχέτιση γνώσεων που έχουν από τα μαθηματικά.

Στην ενότητα αυτή οι μαθητές αναπτύσσουν σύνθετα έργα με ιεραρχική χρήση διαδικασιών. Οι μαθητές καλούνται να υλοποιήσουν διαδικασία σχεδιασμού σπιτιού που θα χρησιμοποιεί τη διαδικασία πολύγωνο για να σχεδιάσει το τετράγωνο (κύριο κτίριο) και το τρίγωνο (σκεπή). Αναδεικνύεται με τον τρόπο αυτό η σημασία της κλήσης διαδικασίας από διαδικασία και αναλύονται οι έννοιες του ιεραρχικού σχεδιασμού και του τμηματικού προγραμματισμού. Εναλλακτικό παράδειγμα μπορεί να είναι η σχεδίαση τραίνου ή το πλάνο της τάξης.

Πρόσθετες δραστηριότητες που μπορούν να υλοποιηθούν από τους μαθητές είναι ο σχεδιασμός σύνθετων σχημάτων, όπως κάστρο, δένδρο, λουλούδι, αυτοκίνητο, ρολόι με δείκτες, ηλιακό σύστημα κ.λπ. Οι μαθητές καθοδηγούνται να αναλύσουν τα σχήματα σε απλούστερα, να προτείνουν κωδικοποιήσεις, να εντοπίσουν και να διορθώσουν λάθη στο

3162

Δημιουργία παιχνιδιού (Λαβύρινθος) στο Scratch 2 http://photodentro.edu.gr/aggregator /lo/photodentro-lor-8521-3162 Δομή Επανάληψης για πάντα http://photodentro.edu.gr/aggregator /lo/photodentro-lor-8521-630 H εντολή "Επανάλαβε" στο Scratch http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/957

Παιχνίδι ερωτήσεων στο Scratch http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/ 673

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος Βιντεομαθημάτων Δημιουργία εντολής (διαδικασίας) στο ΒΥΟΒ

http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/754

Φωτόδεντρο- Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων Ενδεικτικός κατάλογος

		πρόγραμμά τους χρησιμοποιώντας το προγραμματιστικό περιβάλλον.	Δραστηριοτήτων/παιχνιδιών Το μονοπάτι http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή • να αντιλαμβάνεται την αναγκαιότητα της δομής επιλογής • να χρησιμοποιεί εντολές επανάληψης και επιλογής στα προγράμματα που αναπτύσσει • να αναπαριστά δεδομένα με μια ποικιλία τρόπων συμπεριλαμβανομένων κειμένων, ήχων, εικόνων και αριθμών. • να αξιολογεί εάν τα προβλήματα μπορούν να λυθούν με τη χρήση μοντελοποίησης και προσομοίωσης • να εκτελεί αλγόριθμους αναζήτησης και ταξινόμησης • να εφαρμόζει τεχνικές ελέγχου και διόρθωσης σφαλμάτων στα	Η δομή επιλογής Τελεστές Σύνταξη εκφράσεων Τύποι δεδομένων Εντολές εισόδου εξόδου	Ο/η εκπαιδευτικός αναδεικνύει την ανάγκη υλοποίησης αλγορίθμων που θα επιτελούν αριθμητικές και λογικές πράξεις. Ενδεικτικά υπολογιστικά προβλήματα που επιλύουν οι μαθητές σε προγραμματιστικό περιβάλλον είναι: • Διενέργεια απλών υπολογισμών (π.χ. μέσος όρος βαθμολογίας, περίμετρος και εμβαδό τετραγώνου) • Υλοποίηση αριθμομηχανής με μνήμη • Υπολογισμός της τιμής μιας συνάρτησης • Αντιμετάθεση περιεχομένων δύο μεταβλητών. Οι μαθητές σχεδιάζουν τον αλγόριθμο στο χαρτί και περιγράφουν τα δεδομένα, την επεξεργασία που πρέπει να υλοποιηθεί και την πληροφορία που προκύπτει από τη συγκεκριμένη επεξεργασία. Τέλος, υλοποιούν πρόγραμμα σε προγραμματιστικό περιβάλλον. Οι μαθητές σχεδιάζουν και υλοποιούν προγράμματα που απαιτούν χρήση δομής επιλογής. Ενδεικτικά παραδείγματα προβλημάτων είναι τα εξής:	http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/3717 Οπτικός Προγραμματισμός http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/6211 Προγραμματίζω με τις εντολές ΧΡΩΜΑ και ΕΛΛΕΙΨΗ http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2454 Σχεδίαση με απλές εντολές Logo http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/615 Μαθαίνοντας για τις λογικές συνθήκες http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/2415 Σενάρια οδηγού εκπαιδευτικού νέου ΠΣ Εκτέλεση / Διερεύνηση απλού παιχνιδιού στο Scratch (Σελ. 63-72) Δημιουργία χορευτικής σκηνής στο Scratch (Σελ. 73-79)
προγράμματα που		• Σχεδιασμός και υλοποίηση ενός γύρου	Το προγραμματιστικό περιβάλλον,

δημιουργεί

- να χρησιμοποιεί οπτικές αναπαραστάσεις του προβλήματος, των δομών και των δεδομένων (γραφήματα, διαγράμματα, διαγράμματα δικτύου, διαγράμματα ροής)
- να αναλύει τον βαθμό στον οποίο ένα υπολογιστικό μοντέλο αναπαριστά με ακρίβεια τον πραγματικό κόσμο
- να παρέχει παραδείγματα
 διεπιστημονικών εφαρμογών
 της υπολογιστικής σκέψη

- παιχνιδιού (π.χ. Πέτρα Ψαλίδι Χαρτί, Κορώνα - Γράμματα, Βρες τον αριθμό, Κρεμάλα)
- Εύρεση του μεγίστου/ελαχίστου τριών αριθμών
- Ενημέρωση υπολοίπου χρόνου ομιλίας καρτοκινητού με αποστολή μηνύματος
- Προσομοίωση λειτουργίας ΑΤΜ κατά την ανάληψη χρημάτων.
- Προσομοίωση λειτουργιών κινητού τηλεφώνου (ενεργοποίηση, απενεργοποίηση, αποστολή μηνύματος κ.α.)
- Προσομοίωση λειτουργίας αυτόματου πωλητή εισιτηρίων (π.χ. μέσων μαζικής μεταφοράς, Μετρό) με δυνατότητες πολλαπλής επιλογής

Εναλλακτικά και ενδεικτικά:

Οι μαθητές σε ομάδες των 3-4 ατόμων σχεδιάζουν και οργανώνουν την εργασία τους, διακρίνουν τα μέσα και τα εργαλεία του περιβάλλοντος της εκπαιδευτικής ρομποτικής, αναλαμβάνουν ρόλους.

Συναρμολογούν το ρομπότ και εξοικειώνονται με το περιβάλλον προγραμματισμού και καθοδήγησης του ρομπότ (εντολές κίνησης, εντολές ελέγχου, εντολές ελέγχου αισθητήρων κ.λπ.). Σχεδιάζουν, υλοποιούν, ελέγχουν και βελτιώνουν απλούς και σύνθετους αλγόριθμους καθοδήγησης του ρομπότ. Ενδεικτικά

εντολές, προγράμματα & διαδικασίες, μεταβλητές (Σελ. 118-125)
Ολοκλήρωση ημιτελούς προγ/τος –
Ταξινόμηση (3) αριθμών
-Διερεύνηση εφαρμογής – Παιχνίδι XΟ-Χ (Τρίλιζα)

Διδακτικά σενάρια φωτόδενδρο/Αίσωπος Βασικές εντολές σχεδίασης στη γλώσσα προγραμματισμού Logo – Εντολή επανάληψης http://aesop.iep.edu.gr/node/19718

Εισαγωγή στη δομή επιλογής στο προγραμματιστικό περιβάλλον scratch.

http://photodentro.edu.gr/aggregator/lo/photodentro-aggregatedcontent-8526-8420

Δημιουργία παιχνιδιού σε Scratch http://aesop.iep.edu.gr/node/22206 Η δομή της σύνθετης επιλογής στο προγραμματιστικό περιβάλλον Scratch http://aesop.iep.edu.gr/node/16995 Ανασκόπηση κυριότερων

προτείνονται ενέργειες του ρομπότ, όπως	προγραμματιστικών δομών μέσα από την δημιουργία παιχνιδιού προβλέψεων με χρήση Scratch στο Γυμνάσιο http://aesop.iep.edu.gr/node/11355
	Arduino : Μάθηση στη πράξη-Δομή Επιλογής http://aesop.iep.edu.gr/node/8374
	Αντιμετάθεση Περιεχομένου Μεταβλητών http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/
	2419 Διαγράμματα Ροής http://photodentro.edu.gr/lor/r/8521/ 709

Δημιουργώ, παρουσιάζω, επικοινωνώ και συνεργάζομαι (Ενδεικτικός διδακτικός χρόνος: 11 ώρες)

Σημαντικές Επισημάνσεις

Τα συνεργατικά περιβάλλοντα δημιουργίας και επεξεργασίας εγγράφων, παρουσιάσεων, υπολογιστικών φύλλων και ηλεκτρονικών ερωτηματολογίων μπορούν να αξιοποιηθούν στο πλαίσιο σχεδίων έρευνας (projects) μεγάλης διάρκειας. Προτείνεται ο/η εκπαιδευτικός να σχεδιάσει μία έρευνα και να συμπεριλάβει όλα τα συνεργατικά διαδικτυακά εργαλεία αντί να δίνει μικρές δραστηριότητες για το κάθε εργαλείο. Για παράδειγμα, σε συνεργασία με τους μαθητές της τάξης μπορεί να αποφασίσουν να μελετήσουν τις διατροφικές συνήθειες των μαθητών στη διάρκεια των διαλειμμάτων. Σε αυτή την περίπτωση μπορούν να δημιουργήσουν ένα ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο (με google forms), να ζητήσουν από τους μαθητές ενός άλλου τμήματος να το

απαντήσουν και στη συνέχεια αφού πάρουν τις απαντήσεις, να αντλήσουν τα γραφήματα μέσω της σύνοψης απαντήσεων και να προχωρήσουν σε επιπλέον επεξεργασία δεδομένων με τη χρήση υπολογιστικού φύλλου, όπου το κρίνουν απαραίτητο. Να χρησιμοποιήσουν το συνεργατικό κειμενογράφο (google docs) για να γράψουν τα συμπεράσματα. Μετά να χρησιμοποιήσουν το λογισμικό παρουσιάσεων για να παρουσιάσουν την έρευνα, τα αποτελέσματα και τα συμπεράσματα. Εναλλακτικά ή ταυτόχρονα να ενημερώσουν το Ιστολόγιο της τάξης με την εργασία τους. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί μπορούν να αξιοποιήσουν τα σχέδια έρευνας που υπάρχουν στον οδηγό εκπαιδευτικού του νέου προγράμματος σπουδών. Τα συνεργατικά εργαλεία επεξεργασίας κειμένου και δημιουργίας παρουσιάσεων μπορούν να αξιοποιηθούν και στο πλαίσιο ενός σχεδίου έρευνας προγραμματισμού για την προετοιμασία του κειμένου και της παρουσίασης.

Δημιουργώ έγγραφα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι ικανός/ή	Δημιουργία και διαμόρφωση	Με την καθοδήγηση του εκπαιδευτικού, οι μαθητές/τριες ασκούνται στη συνεργατική επεξεργασία κειμένων μέσω	
 να δημιουργεί και να διαμορφώνει ένα κείμενο σύμφωνα με δοσμένα χαρακτηριστικά να εισάγει πίνακα περιεχομένων σε κείμενα που δημιουργεί να δημιουργεί κείμενα χρησιμοποιώντας συνεργατικά 	κειμένου σε τοπικό υπολογιστή Δημιουργία και διαμόρφωση κειμένου σε συνεργατικό περιβάλλον	διαδικτυακών εφαρμογών. Δημιουργούν συνεργατικά κείμενα στο πλαίσιο μαθημάτων του Π.Σ. και δραστηριοτήτων της σχολικής ζωής. Αρχικά πληκτρολογούν το έγγραφο σε τοπικό υπολογιστή. Στη συνέχεια, μεταφέρουν έγγραφο σε συνεργατικό περιβάλλον Web 2.0 (ψηφιακή πλατφόρμα τάξης, Wiki, Google docs). Τέλος, συνδημιουργούν και επεξεργάζονται το έγγραφο στο συνεργατικό περιβάλλον.	Πλατφόρμα Ψηφιακού Σχολείου Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο Αποθετήριο Μαθησιακών Αντικειμένων
 εργαλεία να διακρίνει τα διαφορετικά χαρακτηριστικά της επεξεργασίας κειμένου μέσω συνεργατικών εργαλείων να αναπτύσσει ολοκληρωμένα και με αρτιότητα τις σχετικές 		Ενδεικτικά έργα που δημιουργούν οι μαθητές/τριες: λεξικό όρων π.χ. για το μάθημα της Πληροφορικής οδηγίες καλής χρήσης ή συντήρησης υπολογιστή κανονισμός σχολικού εργαστηρίου εργασία για την τοπική ιστορία εργασία για ένα ιστορικό πρόσωπο	Λογισμικό επεξεργασίας κειμένου Συνεργατικά εργαλεία Web 2.0 (π.χ. περιβάλλον τύπου wiki, έγγραφα Google docs, ΓΡΑΦΙΣ του ΠΣΔ (http://grafis.sch.gr/),

εργασίες που τού/της ανατίθενται	•	δημιουργία και εμπλουτισμός λημμάτων της Wikipedia (π.χ. αρχαιολογικοί χώροι και αξιοθέατα της περιοχής)	ψηφιακή πλατφόρμα της τάξης, κ.α.)

Δημιουργώ παρουσιάσεις

Προσδοκώμενα Μαθησιακά Αποτελέσματα	Βασικά θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό υλικό
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Λογισμικό	Ο στόχος της ενότητας αυτής είναι οι μαθητές/τριες να	Βιβλίο μαθητή
ικανός/ή	παρουσιάσεων	ενισχύσουν και να αναπτύξουν περισσότερο τις δεξιότητες	
• να διαμορφώνει και να		που απέκτησαν στις προηγούμενες τάξεις. Ο/η	Πλατφόρμα Ψηφιακού
επεξεργάζεται την κεφαλίδα και	Κεφαλίδα/Υποσέλι	εκπαιδευτικός αναθέτει εργασίες που αποσκοπούν στην	Σχολείου
το υποσέλιδο μιας παρουσίασης	δο διαφανειών	ανάπτυξη ολοκληρωμένων παρουσιάσεων που αξιοποιούν	
 να χρησιμοποιεί τα εργαλεία 		ένα ευρύ φάσμα δυνατοτήτων και εργαλείων του λογισμικού	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο
σχεδίασης του λογισμικού	Ρυθμίσεις	παρουσιάσεων (εργαλεία σχεδίασης, εισαγωγή γραφημάτων	Αποθετήριο Μαθησιακών
παρουσιάσεων	εκτυπώσεων	και συνδέσμων, εφέ παρουσίασης κ.λπ.).	Αντικειμένων
 να αλλάζει τις παραμέτρους 			
εκτύπωσης σε μια παρουσίαση	Εργαλεία	Οι μαθητές δημιουργούν συνεργατικά παρουσίαση σε	Offline και online Λογισμικό
με βάση συγκεκριμένα κριτήρια	σχεδίασης	δικτυακό περιβάλλον διαμοίρασης περιεχομένου.	παρουσιάσεων
(προεπισκόπηση, μορφή, τμήμα		Τα προτεινόμενα θέματα εργασίας μπορούν να αντλούνται	
παρουσίασης, σημειώσεις για το	Εισαγωγή	από τα μαθήματα του Π.Σ. (φυσικές επιστήμες, μαθηματικά,	Prezi
ακροατήριο)	σχημάτων	γλώσσα, κοινωνικές επιστήμες κ.λπ.), το διαθεματικό πεδίο,	
 να εισάγει διαγράμματα και 		τη σχολική ή την κοινωνική ζωή.	Παρουσιάσεις Google, κ.α.
γραφήματα στις παρουσιάσεις	Υπόδειγμα		
του και να τα μορφοποιεί	διαφανειών	Προτεινόμενες δραστηριότητες στο Φωτόδεντρο	Ιστότοποι διαμοίρασης
κατάλληλα		Ο/η εκπαιδευτικός μπορεί να αξιοποιήσει βιντεομαθήματα	περιεχομένου
 να τροποποιεί το υπόδειγμα 	Γραφήματα/Διαγρά	από το Ψηφιακό Αποθετήριο με στόχο οι μαθητές να	
διαφανειών	μματα	εξασκηθούν και να ενισχύσουν τεχνικές δεξιότητες χειρισμού	
• να δημιουργεί παρουσιάσεις		του λογισμικού παρουσιάσεων.	
χρησιμοποιώντας συνεργατικά	Δημιουργία		
εργαλεία	παρουσιάσεων σε	Υπόδειγμα διαφανειών σε παρουσίαση	Βιντεομαθήματα στο

•	να διακρίνει τα διαφορετικά	συνεργατικό	E.S. S. S. L. S. L. S. L. S.	Φωτόδεντρο
	χαρακτηριστικά της δημιουργίας παρουσιάσεων μέσω	περιβάλλον	Σχεδίαση διαφανειών παρουσίασης	
	συνεργατικών εργαλείων			
•	να εφαρμόζει κριτήρια και		Δημιουργία παρουσίασης	http://photodentro.edu.gr/lo r/r/8521/664
	τεχνικές παρουσίασης πληροφοριών στα έργα του			1/1/8321/004
•	να αναπτύσσει ολοκληρωμένα		Εισαγωγή και διαγραφή διαφανειών σε παρουσίαση	http://photodentro.edu.gr/lo
	και με αρτιότητα τις σχετικές εργασίες που του ανατίθενται			<u>r/r/8521/663</u>
	σε όλα τα μαθήματα του Π.Σ.		Εισαγωγή εικόνας σε παρουσίαση	http://photodentro.edu.gr/lo
				<u>r/r/8521/670</u>
			Διάταξη διαφανειών σε παρουσίαση	http://photodentro.edu.gr/lo
				<u>r/r/8521/947</u>
			Εφέ σε παρουσίαση	http://photodentro.edu.gr/lo
			1	<u>r/r/8521/747</u>
				http://photodentro.edu.gr/lo
				<u>r/r/8521/949</u>
				http://photodentro.edu.gr/lo r/r/8521/944

Επικοινωνώ και συνεργάζομαι σε διαδικτυακά περιβάλλοντα

Προσδοκώμενα Μαθησιακά	Βασικά Θέματα	Δραστηριότητες	Εκπαιδευτικό Υλικό
Αποτελέσματα			

Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Δημοσίευση	Οι μαθητές δημιουργούν ατομική ιστοσελίδα ή ιστολόγιο	Φωτόδεντρο - Πανελλήνιο
ικανός/ή	πληροφοριών στο	χρησιμοποιώντας απλά εργαλεία (π.χ. κειμενογράφο,	Αποθετήριο Μαθησιακών
• να σχεδιάζει και να δημιουργεί	Διαδίκτυο	λογισμικό επεξεργασίας ιστοσελίδων ανοικτού κώδικα,	Αντικειμένων
απλές ιστοσελίδες ή/και χώρους		εργαλεία ιστολογίων, ψηφιακή πλατφόρμα).	
επικοινωνίας/συνεργασίας (π.χ.	Ασύγχρονες		Πλατφόρμα Ψηφιακού
ιστολόγια, wiki) στα πλαίσια των	συζητήσεις	Δημιουργία φυλλαδίου με άρθρα και αφίσες μαθητών που	Σχολείου
μαθησιακών δραστηριοτήτων		να αφορούν θέματα ασφάλειας στο Διαδίκτυο.	
του	Εφαρμογές Web	Οι μαθητές παρατηρούν και μελετούν καλά παραδείγματα	Λογισμικό επεξεργασίας
• να χρησιμοποιεί τις δυνατότητες	2.0	δημόσιων συζητήσεων (π.χ. συζητήσεις που υποστηρίζονται	ιστοσελίδων
ασφαλούς πλοήγησης του		στο Πανελλήνιο Σχολικό Δίκτυο ή σε άλλες εκπαιδευτικές	
φυλλομετρητή		πύλες ή συζητήσεις που έγιναν από τους μαθητές κατά την	Υπηρεσίες ΠΣΔ
• να προβληματίζεται για τη		περσινή χρονιά στο ιστολόγιο του σχολείου).	
δημοσιοποίηση προσωπικών		Προβληματίζονται και συζητούν στην τάξη για τα ιδιαίτερα	Ιστολόγιο
του/της δεδομένων και να		χαρακτηριστικά των διαδικτυακών συζητήσεων (π.χ.	Wiki
λαμβάνει κατάλληλα μέτρα		ανωνυμία, ασύγχρονος τρόπος επικοινωνίας, θέματα	Εφαρμογές ασύγχρονης
προστασίας		συνομιλιών, ασφάλεια δεδομένων ταυτοποίησης, κ.α.).	ηλεκτρονικής συζήτησης
Ο μαθητής/τρια πρέπει να είναι	Δημιουργία και	Οι μαθητές/τριες χρησιμοποιούν συνεργατικά εργαλεία και	Λογισμικό υπολογιστικών
ικανός/ή	διαμόρφωση	ασκούνται στη συνεργατική επεξεργασία υπολογιστικών	φύλλων
• να δημιουργεί συνεργατικά ένα	ηλεκτρονικού	φύλλων μέσω διαδικτυακών εφαρμογών με στόχο την	
ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο	ερωτηματολογίου	επίλυση προβλημάτων. Οι δραστηριότητες που ανατίθενται	Συνεργατικά εργαλεία
 να επεξεργάζεται συνεργατικά 		αντλούν θέματα από τα μαθήματα του Π.Σ. (μαθηματικά,	(πλατφόρμα ψηφιακού
τα δεδομένα που προκύπτουν	Υπολογιστικό	φυσικές επιστήμες, κοινωνικές επιστήμες κ.λπ.), καθώς και	σχολείου, Υπολογιστικά
από ερωτηματολόγιο/έρευνα σε	φύλλο σε	από την ευρύτερη σχολική και κοινωνική ζωή (π.χ. έρευνα	Φύλλα Google κ.α.)
υπολογιστικό φύλλο	συνεργατικό	για ένα τοπικό ή κοινωνικό ζήτημα, έρευνα για τις	
• να διακρίνει τις διαφορές της	περιβάλλον	διατροφικές συνήθειες των μαθητών του σχολείου κ.λπ.).	
επεξεργασίας δεδομένων σε		Δημιουργούν αρχικά ηλεκτρονικό ερωτηματολόγιο σε	

υπολογιστικό φύλλο μέσω	συνεργατικό περιβάλλον Web 2.0 (ψηφιακή πλατφόρμα,	
συνεργατικών εργαλείων	Google docs) και καλούν του συμμαθητές τους ή άλλους	
• να αναπτύσσει ολοκληρωμένα	ενδιαφερόμενους να τα συμπληρώσουν μέσω του	
και με αρτιότητα τις σχετικές	Διαδικτύου. Στη συνέχεια μεταφέρουν τα δεδομένα από τα	
εργασίες που τού/της	συμπληρωμένα ερωτηματολόγια στο συνεργατικό	
ανατίθενται	περιβάλλον του υπολογιστικού φύλλου και τα	
	επεξεργάζονται.	

Οι διδάσκοντες να ενημερωθούν ενυπόγραφα.

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ, ΕΡΕΥΝΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΦΙΛΗΣ

Εσωτ. Διανομή

- Γραφείο Υπουργού
- Γραφείο Γενικού Γραμματέα
- Δ/νση Σπουδών, Προγρ/των & Οργάνωσης Δ.Ε., Τμ. Α΄
 Αυτ. Δ/νση Παιδείας, Ομογ., Διαπολ. Εκπ/σης, Ξένων και Μειον. Σχολείων
- Διεύθυνση Θρησκευτικής Εκπ/σης
- Δ/νση Ειδικής Αγωγής και Εκπ/σης